

Prvi Narodni banki

Če na lastno prošnjo upoko-

Protić – Podguverner Mi-

Kulmer

ga upokojil. Obenem je določil dr. Protića, da prevzame začasno vodstvo poslov od generalnega direktorja. Za podguvernerja Narodne banke v tekočem letu je bil izvoljen grof Miroslav Kulmer. Na seji je bil prečitan tudi ukaz ministra trgovine in industrije, s katerim je imenovan za komisarja Narodne banke Milan Dostanić. Končno je bil izvoljen eskontrni odbor ter z žreptom določena doba mandatov posameznih članov tega odbora.

janje čsl. kolkov

o ponarejevalcev kolkov in za- ložino falsifikatov

tiskarni »Union«, katero je vzel v najem Müller. Družba si je nabavila najmoderneješe stroje za tiskanje kolkov. Izguba, ki jo je utrpela doslej država, presega več milijonov Kč. Oblasti so odkrile tiskarno za ponarejanje kolkov povsem slučajno, ko so preiskovalce vzroke velikega nazadovanja prodaje državnih kolkov v Bilinu in okoličih. Pri tem jim je nudila glavno sled razpisnost trafikanta Klementa, ki si je v kratkem času nabavil kar dva nova avtomobila.

Kongres prijateljev prirode

Zagreb, 11. aprila. p. Dne 22. in 21. t. m. bo v Zagrebu kongres prijateljev prirode, na katerem bodo delegati iz vse države. Priprave za kongres so že končane.

Ljubljanske občinske doklade

Župan dr. Puc o pomenu diferenciacije občinskih doklad na neposredne državne davke

Kakor smo že poročali, je finančno ministrstvo dne 9. t. m. potrdilo proračun ljubljanske mestne občine za l. 1930. Proračun je bil potrjen v obliki, kakor ga je sprejel občinski svet, samo višino občinskih doklad na neposredne državne davke je ministrstvo spremenilo. Občinski svet je namreč določil na razne vrste neposrednih državnih davkov različno višino občinskih doklade, finančno ministrstvo pa te diferenciacije ni odobrilo, temveč je odredilo za vse vrste državnih neposrednih davkov enako občinsko doklado v višini 60 odst. O razlogih, zakaj je občinski svet določil različne doklade, in o pomenu po ministru odredjenega izenačenja doklad nam je na mašo prošnjo poslal ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc naslednje pregledno in zanimivo pojasnilo:

Občinski svet ljubljanske je stal dosledno na stališču, da morajo biti doklade na direktnih davkih različno odmerjene, ker je treba upoštevati pri razdelitvi občinskih bremen pravično možnost gospodarsko si bolj in manj razlikovati, kar je danes tudi v godi najboljše. Nadalje je upošteval, da družbeni davki plačujejo v Ljubljani kapitalno razmeroma mnogo večja industrijska podjetja in denarni zavodi, ki imajo tudi dovolj možnosti, da vsaj del čistega dobička odtegnemo obdavčenju in konečno, da je odmerjena podlaga za zgradarino in pridobitno se napram lanskemu letu vsled upeljave novih davčnih zakonov občutno zvišala, dočim se je odmerjena podlaga pri družbenem davku znižala.

Da se vidi razlika, naj navedem da je znašala odmerjena podlaga pri zgradarini v l. 1929 Din 2.779.500.—, dočim znaša odmerjena podlaga v l. 1930. 3.788.863 Din. Odmerjena podlaga je tedaj v letošnjem letu za skoraj okroglo 1.000.000 Din višja.

Odmerjena podlaga za pridobitno je znašala v l. 1929. Din 308.200.—, dočim znaša v l. 1930. 3.881.928.—, torej ogromno več, pri čemer je seveda treba upoštevati, da je odpadla dohodnina.

Pri družbah pa je znašala odmerjena podlaga v l. 1929. Din 2.300.000.—, dočim znaša v l. 1930. 3.881.928.—, torej ogromno več, pri čemer je seveda treba upoštevati, da je odpadla dohodnina.

Pri družbah pa je znašala odmerjena podlaga v l. 1929. Din 2.300.000.—, dočim znaša v l. 1930. 3.881.928.—, torej ogromno več, pri čemer je seveda treba upoštevati, da je odpadla dohodnina.

Otvoritev novega dela ljubljanske mestne elektrarne

Drevi bo stavljena v obrat nova parna turbina, s katero bo znatno povečana kapaciteta ljubljanske mestne elektrarne

Drevi ob 6. bo slavnostna otvoritev novega dela mestne elektrarne. S to veliko preureditvijo nastopi za mestno elektrarno nova doba, ki bo v veliko korist ljubljanskemu mestu.

Zgraditev sedanje elektrarne je bila sklenjena v seji občinskega sveta 17. marca l. 1896. V to svrhu je najela občina posojilo 400.000 goldinarjev. Delo je izvršila družba Siemens-Halske v teku l. 1897., obratovati pa je začela elektrarna 1. januarja 1898. Prvotno sta bila postavljena dva parna stroja po 200 k. s. in dva parna kotla. Takoj v prvem letu pa se je izkazalo, da to ne zadostuje in zato je bil že l. 1899. postavljen tretji parni stroj s 400 k. s. in dva nova parna kotla ter l. 1905. še četrty parni stroj s 800 k. s. in dva nova parna kotla.

Tako je obsegala centrala mestne elektrarne šest parnih kotlov in štiri parne stroje, skupno z 1600 k. s. Toda tudi to kmalu ni zadoščalo. Pričeli so se študirati razni vodni projekti na Savi in na Ljubljanici. Istočasno se je začel baviti takratni deželni odbor kranjski z monopoliziranjem elektrifikacije potom deželni elektrarn. Pričelo se se dolgovne konkurenčne razprave pri deželni vladi in pri ministrstvih na Dunaju, tako da nas je prehitela vojna in z njo popoln zastoj nadaljnjega razvoja.

Po vojni sta se za skrajno silo postavila l. 1925. dva Dieslova motorja po

v l. 1930. samo 1.871.508.—, torej znatno manj.

Če bi bila tedaj občinska uprava ostala pri starih stopah, bi bilo že to imelo za posledico, da bi moral plačati mali obrtnik in trgovec na občinskih dokladah skoro 10 krat toliko, kakor je plačal l. 1929., dočim bi plačale družbe precej manj, kakor lansko leto. Iz tega razloga se je občinski svet, v katerem so zastopani prav vsi sloji, odločil za to, da zniža pridobitno na 40%, družbeni davki pa zviša na 175%.

Ta številka se zdi pri družbenem davku res visoka, toda v efektu je znatno nižja, kakor je bila lansko leto. Pri lanskem odmerjenem podlagi je bilo družbam plačati Din 3.795.000.—, dočim bi imelo plačati po letošnjem proračunu samo 3.275.139.—, torej znatno manj. Ukinitve diferenciacije doklad na direktne davke pa pomenja, ker se na eni strani zniža družbeni davki, na drugi strani pa zvišajo doklade na zgradarino in pridobitno, ogromno favorizirajo družb napram malim trgovcem in obrtnikom.

To je takoj razvidno iz sledečega: Ministrstvo financ je radi agitacije Zveze industrijev ukinilo diferenciacijo doklad in odmerilo vse doklade z 60%. To pomenja, da se zvišajo občinske doklade na zgradarino, ki so bile določene od občinskega sveta z zneskom 35 % = Din 1.322.602.— na 60% = Din 2.267.317.— torej več za 944.715.—.

Pri pridobitni se zvišajo občinske doklade od zneska, ki ga je določil občinski svet, to je 40% = Din 1.552.771.— na 60% = Din 2.329.156.— torej za več Din 776.385.—.

Pri družbenem davku pa se zniža od občinskega sveta določena doklada v znesku Din 3.275.139.— na Din 1.122.904.—, torej za Din 2.152.235.— manj.

Iz tega sledi, da bodo morali plačati najemniki Din 944.715.—, obrtniki in trgovci pa Din 776.385.—, več, kakor je občinski svet sklenil, dasi so že itak hujše obdavčeni, kakor lansko leto. Družbe pa, ki so manj obdavčene, kakor lansko leto, bodo zato profitirale Din 2.152.235.—, a povrh tega se še deficit občinskega proračuna zviša za okroglo Din 500.000.—.

Vse to jasno priča, da je imel občinski svet popolnoma prav, ko je zagovarjal diferenciacijo doklad na državne davke do zadnjega trenutka. Če se ni posrečilo vzdržati tega načela, je obžalovanja vredno toda občinska uprava ima zavest, da je krivda ne zadene. Delati pa bo na tem, da se čim prej vrne k staremu sistemu.

Ugovor, da je treba favorizirati industrijo, v tem primeru ne drži, kajti ta bremena, ki jih je industrija doslej nosila, so bila znošna, kakor so to brez drugega priznali v razgovorih zastopniki industrije in zastopniki denarnih zavodov. Breme pa, ki se nalagajo najemnikom, obrtnikom in trgovcem, postajajo neznošna.

450 k. s., ki naj bi izpolnila nekako prehodno dobo do postavitve nove parne turbine.

Lansko jesen je bila naročena parna turbina do 4100 k. s., ki steče drevi in ki bo tvorila važen faktor v proizvodnji električne sile ne le za ljubljansko mesto, temveč tudi za okolico. Mestna elektrarna razpolaga sedaj s 6600 k. s.

V teku l. 1929. so začeli tudi z zidanjem novega kotlišča in nove strojnice. Postavljena je bila tudi nova shramba za premog in pozidana ograja okrog centrale. Vsa dela na povečanju mestne električne centrale so strah okrog 12 milijonov dinarjev.

Omrežje mestne elektrarne ljubljanske se stalno razširja in danes oddaja elektrarna električno energijo tudi občanom Ježica, Vič, Rudnik in v Štepanjo vas, deloma pa tudi občini Moste.

Z novo moderno napravo bo mogoče ustreči naraščajočemu konsumu, oddajati tok za razširjeno električno železnico, zlasti pa že dajati cenejši tok za industrijo, kar bo, kakor je pričakovati, privabilo industrijo v okoliš Ljubljane.

S tem pa, da se je povečala mestna elektrarna centrala, vendar še ni končana elektrifikacija Ljubljane. Naj bi pomenila današnja slavnostna otvoritev novega dela elektrarne srečen korak naprej, dokler se ne doseže še večje koristi za ljubljansko mesto in še boljše pogoji za razmah industrije.

Sarajevski občinski proračun

Sarajevo, 11. aprila. Finančno ministrstvo je potrdilo proračun sarajevske mestne občine, ki je polovico višji od lanskega ter znaša 50 milijonov. Med dohodki tvori glavno postavko mestna trošarina v iznosu 4,5 milijona, davek na meso 820.000 Din in razne občinske doklade 6,09 milijona Din. Za investicijska dela je sestavljen še poseben proračun, ki se bo kril z najetjem posebnih investicijskih posojil.

Šaljapin v Beogradu

Beograd, 11. aprila. P. Danes je prišel v Beograd znani ruski pevec in gledališki umetnik Feodor Ivanovič Šaljapin. Že na meji so ga sprejeli številni njegovi osebni znanci in prijatelji iz krogov ruskih beguncev ter večje število novinarjev.

Iz seje ljubljanskega magistratnega gremija

Na snodni seji magistratnega gremija je bilo sklenjeno, da se dovoli ob priliki francoskega dne »poplavlence« v Franciji prispevek 10.000 Din.

Ivanu Carmanu se je dovolila pogojna avtobusna koncesija za trnovski okraj. Gremij se je izrekel za podelitev koncesije Iv. Marinku za zajtrkovalnico. Prošnjo Ivana Karla za dovoljenje naprave bencinske črpalke na Krekovem trgu se je odklonila. Hlasi posostnik na Cankarjevem nabrežju se dovoli pod gotovimi pogoji iztenjavanje prahu iz preprog ob okraji Ljubljane in sicer samo ob delavnih v času od pol 7. do 8. jutrat.

Izdao se stavbna dovoljenja Alojziju Grebencu za enonadstropno hišo ob Veliki Dolnarski ulici. Martinu Mahkoti za enonadstropno hišo ob Celovski in Lepodvorski ulici. Josipu in Katarini Rožanec za adaptacijo hiše in prizidek ob Karadževi ulici. Bogdanu Žilcu za leseno šupo za dobo treh let ob Cigaletovi ulici. Antonu in Antoni Lemtu za zgraditev visokopritlične hiše ob Kamniški ulici. Otmarju Rajnerju za enonadstropno hišo ob Podmilščakovi ulici. Ivanu Vodopivcu za enonadstropno hišo v Levčevi ulici. Ivanu Preglju za enonadstropno hišo v Grabljevi ulici. Valentinu Vehovcu za visokopritlično hišo v Dravski ulici. Bogomirju Arku za hišno kanalizacijo ob Kolesjski ulici št. 36. Franu Repiču za hišno kanalizacijo ob Kolesjski ulici št. 18. Aloma Company za kiosk na križišču Resljeve in Masarykove ulice. An. Semoličevu za enonadstropno hišo ob Bolgarski ulici. Dražici Košmerlovi za enonadstropno hišo ob Livarski ulici. I. Naglas za tovarniško poslopje ob Trnovskem pristanu. Josipu in Marieti Kocijan za visokopritlično hišo ob Starotovi ulici. Rudolfu Petelanu za visokopritlično hišo ob Korytkovi ulici. Valentinu Berzantu za enonadstropno hišo ob Dunajski cesti. dr. Mirku Kresniku za adaptacijo podstrešne sobe in kopalnice ob Ulici na Grad št. 8. Jugu Kavčiču za enonadstropno hišo ob Suvohorski ulici. Josipu Solariju za skladišni prizidek in ograjo v Tomičevi ulici št. 7. Andreju Dolinarju za prizidek ob Kette-Murnovi cesti št. 2. mž. Hrovatu za enonadstropno hišo ob Murnovski ulici. za kolonijo barak na Galjevi. dr. Robertu Blumauerju za garažo v Ilirski ulici št. 31. Andreju Cvaru za enonadstropno hišo ob Vodovodni cesti. dr. Josipu Tomiču za enonadstropno hišo na Vrtači in Mariji Mencei za šupo ob Izanski cesti.

Izda se uporabno dovoljenje sportnemu klubu »Ilirija« za zimsko kopalnico ob Celovski cesti in Vendlinu Sadarju za visoko pritlično hišo ob Dravski ulici. Končno se je izdalo stavbno dovoljenje stavbi za družo »Stadion« za zgraditev visokopritlične hiše na parceli št. 466-27 k. o. Sv. Peter II. ob Mariborski ulici.

Nepošten prodajalec preprog

Zagreb, 11. aprila. n. Pred nekaj dnevi je izdala zagrebško policija tiralico za agentom tukajšnje tvrde »Damas« Sulejmanom Mutavelićem, ki mu je izročila tvrdo preteklo jesen več pristnih perzijskih ter imitiranih preprog v vrednosti 135.000 Din. Mutavelić je blago prevzel ter izginil, ne da bi bil pod kakršnekoli obračune, oztroma poslal obvestila, kako kupuje. Mutavelića so kmalu izsledili in aretirali v Skoplju. Danes je bil prepeljan v Zagreb. Po aretaciji je dejal Mutavelić, da je štiri preproge zastavil v zagrebški zastavljalnici in dobil zanje 12.000 Din, čeprav so bile vredne 24.000 Din. Zastavni listek je baie izgubil. Nadalje je izpovedal da je prodajal preproge v Tuzli in Karlovcu. V Mariboru je baie prodal dve preprogi za 5000 Din nekemu zdravniku. Specialistu za očesne bolezni, drugemu zdravniku pa tri preproge za 7500 Din. Tu di v Ptuju je napravil kupčijo ter prodal nekemu lekarnarju dve preprogi za 7000 Din. Izkupil je tako vsega skupaj 92.000 Din, do čim je znašala prava vrednost blaga 140.000 Din. Na vprašanje, kaj je napravil s tolikim denarjem, je izpovedal, da je imel na svojih potovanjih mnogo stroškov, da si je nabavil celo pokvarjen Fordov avtomobil, za čigar popravilo je izdal celih 20.000 Din. Nadalje je bil na Dunaju, v Pragi in Budimpešti ter se preko Subotice vrnil v našo državo v namenu, da si poišče kakšno službo v Skoplju, kjer pa so ga sedaj aretirali!

Obsojena tatica

Zagreb, 11. aprila. n. Pred kazenskim sodiščem v Zagrebu se je zagovarjala danes 33letna Marija Hausmeister iz Sevnice, s katere tatinskih ekstrazijah smo že večkrat poročali. Hausmeisterova je živila stalno v Sevnici, po enkrat ali dvakrat na leto pa je odšla služiti v razna mesta. Tako je bila dvakrat v Zagrebu, enkrat v Osijeku, enkrat v Gurgjevcu v Podravini in enkrat v Trstu. V Trstu je prišla l. 1927. ter ostala v službi pri nekem uradniku Vittoriju Omattiju cele štiri dni, nato pa mu je odnesla dve zlati zapestnici z diamanti ter 4000 lir gotovine. Po svoji vrnitvi v Sevnico je je vodila prva pot l. 1928. v Osijek, kjer je ostala v službi pri Evgenju Kiraju štiri tedne. Kiraju je odnesla 33.000 Din gotovine, brošjo z diamanti, zlat prstan, zlate uhane v vrednosti več tisoč dinarjev. Zopet je živila nekaj časa v Sevnici. Zatem je odšla v Zagreb, kjer je dobila službo pod napačnim imenom pri mizarskem mojstru Šikori. Temu je z njo vred zmanjkalo 4950 Din gotovine, ura, verižica ter uhani v vrednosti 10.000 Din. Istega leta je se sprejela v službo v Gurgjevcu Marija Majerjeva, katero je oškodovala z 2000 Din gotovine ter ji odnesla nekaj dragocenosti v vrednosti 5300 Din. Lani je je najel direktor Julij Val v Zagrebu, katerega je za obnovo kar za 25.000 Din gotovine, 6 zlatih žlic, en briljant, vreden 20 tisoč Din, v skupni vrednosti 81.000 Din. Ko se je pričetkom tekočega leta zopet pojavila Hausmeisterova v Zagrebu, je bila zasačena in aretirana. Hausmeisterova priznava vse tatvine, pravi le, da oni predmeti, ki jih je enila v Osijeku, niso vredni 33.000 Din, ampak samo 22.000 Din. Trdi tudi, da briljant, ki ga je ukradla direktorju Valu, ni bil toliko vreden, kakor navaja oškodovane. V svoj zagovor navaja Hausmeisterova, da ima skrbeti za dva nezakonska otroka, ki jih ima na hrani neke pri Sv. Petru niže Maribora in da zato ni mogla izhajati s svojo plačo mesečnih 400 Din. Hausmeisterova je bila obsojena na tri leta robije.

Gandijev pokret

Indija je danes v osrednjem zanimanju, ne le v ožjem območju britanskega imperija, marveč tudi za ostalo svetovno javnost. Akcija, ki jo vodi Gandi, se zdi, da se bliža višku in ves svet napeto čaka, kakšen bo njen rezultat.

Lahko pa kar brž pristavimo, da je težko naiti kak političen problem, kjer bi bilo tako težko napovedovati nadaljnji razplet situacije. Tudi najboljši poznavalci Indije si niso na jasnem, kakšne dogodke prinesejo bližnji dnevi, tedni in meseci, kar najlažje odseva iz dejstva, da se položaj tako različno presoja.

Eno se zdi pri tem gotovo. Dežela, v kateri se je narodno gibanje povzpelo do tolike stopnje, kjer je stremenje po popolni osamosvojitvi zavzelo že tako široke kroge, se ne more več dolgo držati v takem odnošaju do države, ki ji je podrejena, kakor je danes z Indijo. Pač ne more nihče več dvomiti, da bo bližnja bodočnost postavila razmerje Indije do Velike Britanije na nove temelje, ki bodo pomenili dejansko osamosvojitve dežele in naroda. Toda kolika bo mera samostojnosti in v kakem času se bo izvršila osamosvojitve, to oboje pa je še vedno zavito v negotovost.

Na Angleškem je pri sedaj odločujočih političnih krogih odločno razpoloženje za likvidacijo spora z Indijo, če je dovoljena takšna označba za pripravljenost delavske vlade, dati Indiji dominijonski statut. Toda tudi Macdonaldov kabinet ne živi preveč s svojo reformo, zakaj tudi ta je razpoložen za staro tradicijo angleške politike, naj kolonija, ki se osamosvoji v dominijon, ne doseže uspeha v taki obliki.

Južnosrbski seljaki pri kralju

Beograd, 11. aprila. p. Nj. Vel. kralj je sprejel sinoči med 17. in 18. uro v avdienci deputacijo kongresa javnega saveza agrarnih zajednic iz Južne Srbije, v kateri so zastopniki vrdarske, zetske in moravske banovine. Vodja deputacije in predsednik nedavnega kongresa Vasa Šaletić je v avdienci pozdravil kralja ter se mu zahvalil za pozornost, ki jo kaže ob vsaki priliki za razmere na jugu naše države. Obnem je obvestil kralja o vseh potrebah tamošnjih krajev. Nj. Vel. kralj se je živahno zanimal za razmere poljedelcev v južnih krajih in zlasti za letošnjo posetev.

Kraljevič Andrej zaščitnik šolske dece

Beograd, 11. aprila. p. Nj. Vel. kraljica Marija je dovolila, da postane kraljevič Andrej vrhovni zaščitnik najsiromašnejše šolske dece, oztroma šolskih kuhinj, ki jih je osnovala. Istočasno je dovolila, da smejo prehranjevalnice pri šolskih političnikah slaviti svojo slavo na dan sv. Andreja Prvozvanega kot patrona najmlajšega kraljeviča.

Imenovanje v finančni službi

Beograd, 11. aprila. p. S kraljevim ukazom je na predlog finančnega ministra premeščen k dravski finančni direkciji v odesk za carine za višjega finančnega tajnika Aleksander Lazbić, doslej višji finančni tajnik v ministertvu.

Poljski minister trgovine obišče Jugoslavijo

Varšava, 11. aprila. AA. Po nasvetu zdravnikov je odpotoval poljski trgovinski minister Piotowski na odmor in zdravljenje v Jugoslavijo.

Židovsko gledališče v Osijeku

Osijek, 11. aprila. č. Snodič je bilo tu zaključeno večdnevno gostovanje židovskega gledališča iz Vilne. Prva dva dni je bilo gledališče izvrstno obiskano, ostale dni pa nekoliko slabše. Skupina židovskih igralcev je zapustila med neščani prav dober vtis.

Smrt odličnega zagrebškega igralca

Zagreb, 11. aprila. n. Niso še sneli z zagrebškega gledališkega poslopja črne zastave, ki je plapolala v znak žalovanja na umrlo igralco Faniko Haïman, ko je danes umrl drugi redni član zagrebškega gledališča 60 letni Juraj Dević. Dević je bil v svoji mladosti najprej slušatelj bogoslovja v Zadru, nato uslužben pri zagrebškem gledališču kot komik. Znan je bil po vsem slovanskem svetu, kjer je gostovalo zagrebško gledališče, na čegar turnejah je bil priljubljen potni maršal, blaginjak in tajnik. Po svoji upokojitvi je bil uslužben pri gramofonski firmi »Edison Bell Penkala« v Zagrebu.

Svinja odgriznila detetu roko

Split, 11. aprila. n. V tukašnje bolnico so pripeljali podkrožno leto staro Anko Drnišino iz neke vasi blizu Trogira. Otrok je svinja odgriznila celo desno roko.

Žrebanje državne razredne loterije

Dne 8. t. m. so bile še sledeče pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 1000.— je zadela srečka štev. 75.150

po Din 500.— so zadele naslednje številke: 8.051, 16.007, 17.963, 19.181, 19.183, 27.776, 29.203, 34.179, 34.190, 35.383, 36.603, 37.730, 37.775, 38.183, 39.548, 39.595, 47.429, 47.457, 47.485, 48.356, 49.464, 57.341, 66.462, 66.475, 66.489, 67.550, 67.569, 67.570, 67.599, 68.751, 68.759, 69.454, 69.475, 73.955, 75.086, 75.112, 75.131, 77.219, 77.238, 77.312, 77.355, 82.454, 84.156, 84.163, 86.975, 86.998, 87.818, 87.996, 89.173, 96.806, 96.841, 98.188.

Milijonski (V. razred) je torej pred durmi. Da omogočimo onim, ki so jim bile srečke izžrebane za mali dobiček, nadaljevati igranje na visoke dobitke, bomo izžrebane srečke zamenjali za neizžrebane, v kolikor jih bo narazpolago. Izžrebane srečke nam takoj pošljite.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

ki bi se mogla tolačiti kot poraz Anglije ter uspeh recimo, nacionalnega upora. To, kar Indija doseže, naj se izvrši legalnim putem, tako da bo imelo značaj sporazuma med matično državo in kolonijo. Zato na angleške kroge poročila iz Indije ne delajo onega vtisa, kakor bi bilo pričakovati in vnani opazovalec komaj razume flegmo, ki odseva iz britanske posivnosti.

Pri tem pa je posebno interesantno vprašanje, kako se bo sedaj razvijala Gandijeva akcija. Njegova taktika pasivnega odpora, ki je že stara, je dobila sedaj zelo konkretne oblike in sicer v jako poostrenem smislu. Gandiju se je prav gotovo posrečilo svojo popularnost končno rehabilitirati in jo še povečati. Sedaj pa nastopa kritični moment, ko se bo moralo odločiti, kam vodi ta politika, ali v prave in dejanske konflikte, ki bi mogli zavzeti vseške dimenzije ter razburjenost še povečati. Toda ako se angleškimi oblastem posreči omejit dejanske spopade, ki jih povzročajo njihove policijske intervencije, na minimum, bi bilo to najhujše orožje zoper Gandijevu akcijo. Tega se indijski nacionalisti dobro zavedajo, zato pospešujejo konflikte. Popolna pasivnost, odnosno dosledno ne-sodelovanje indijskega prebivalstva v vsem, kar pomeni angleške institucije in angleški izvor, je za tramo prav gotovo nekaj nemogočega. Toda nekaj časa je takšna politika mogoča in bi mogla biti celo učinkovita, ako seveda sproži dovolj širok in intenziven odziv in ako doseže razburjenje tolike mere, da postane opasno mehanizmu celotnega življenja v Indiji. Če pa se bo to zgodilo, je vsaj danes, še veliko vprašanje.

Ogromne fuzije velepodjetij

London, 11. aprila. AA. »Reuters« poroča iz Newyorka: »Radio Corporation of America« največje radio - podjetje v Zedinjenih državah, bo v kratkem prevzela nadzorstvo nad družbo »Columbia Gramophone« v Angliji, tako da bo ameriška tvrdka poslovala s 180 milijoni dolarjev glavnice.

»Herald Tribune« pa napoveduje nove fuzije med električno in plinsko industrio, tako da bo nova družba razpolagala s 1380 milijoni dolarji kapitala.

Avtobus padel v prepad

Dubrovnik, 11. aprila. n. V dubrovniško bolnico so dopoldne pripeljali ponesrečenec avtobusa, ki se je prevrnil ne daleč od Trebinja. Ponesrečil se je avtobus, ki vzdržuje redno zvezo med Trebinjem in Dubrovnikom. Padel je 10 metrov globoko v prepad. Težko poškodovana sta bila dva potnika, dva pa lažje. Prvo pomoč sta nudila ponesrečenec dva zdravnika, ki sta se po naključju pripeljala z nekim avtomobilom za avtobusom.

Potres na Madžarskem

Budimpešta, 11. aprila. s. Instrumenti tukašnjega potresnega opazovališča so danes ob 2.44 zabeležili potres v daljavi 120 km. Maksimalno nihanje igle je znašalo 2 in pol mm. Potres je bil najbrže v Transdanubiji. Po semkaj dospelih vesteh so občutili potres tudi v komitatih Tolna in Somogy.

Rodbinska tragedija

Berlin, 11. aprila. d. Kakor smo že poročali pred nekaj dnevi, je berlinska policija našla truplo ponesrečenca Gustava Lindu in njegovega sedemletnega sina, ki ga je obupani oče sam ustrelil. Od tedaj so pogrešali tudi Lindovo ženo, ki se je nedavno ločila od svojega moža. Včeraj se je prijavil pri policiji neki Lindov prijatelj ter predložil pismo, v katerem je Linde napovedal samomor in omenil, da je njegova žena že tudi mrtva ter da leži pokopana na nekem malem polotoku.

Policija je pričela preiskovati zadevo ter odkrila na malem otoku v Trepliskem jezeru kraj, kjer je bila zemlja sveže nasuta. Ko so mesto razkopali so našli kak meter globoko v zemlji zakopano truplo Lindove žene, ki jo je nesrečni mož najbrže ustrelil v avtomobilu in nato zanesel na polotok, kjer jo je pokopal in nato ustrelil še svojega sina in končno izvršil samomor.

Sedem otrok pod ruševinami

Pariz, 11. aprila. d. V Tunisu se je potrušila neka koliba. Pod ruševinami je našla smrt žena nekega delavca s sedmimi otroci.

Ogromna podzemna železnica v Newyorku

Newyork, 11. aprila. AA. Med Newyorkom in New Jerseyem nameravajo zgraditi orjaško podzemno železnico. Proga bo šla pod središčem Newyorka. Stala bo več sto milijonov dolarjev ter bo zgrajena za promet 150 vlakov na uro.

Ubegli bolgarski bankir

Sofija, 11. aprila. AA. Bankir Rafael Kalin, ki je bil zaprt zaradi bankrota, potem pa po položnih kavčih živel na svobodi, je pobegnil v inozemstvo.

Naši kraji in ljudje

Martin Colarič

Tragična vest o smrti majorja Colariča, ki je preminil včeraj zjutraj v Ljubljani, bo presenetila in s tugo prevzela tisoče in tisoče pokolnikov znancev in prijateljev širom vse Slovenije. Saj je bil Martin Colarič eden naših najpopularnejših častnikov, ki si je posebno kot predsednik Zveze slovenskih vojakov pridobil velik sloves in ugled posebno tudi med številnimi kmečkimi možmi in fanti, ki so prestali gorje svetovne vojne in v Martinu Colariču po osnovanju skupne organizacije spoznali svojega najzvestejšega tovariša.

Po rodu je bil pokojni iz ugledne dolensko-kraške družine, sin premožnega vinogradnika v Slinovcih pri Kostanjevici, kjer se je rodil 25. septembra 1871. Oče je nadarjenega sinčka namenil šolanju in ga poslal na novo-vojsko gimnazijo, po maturi pa je Martin odšel na Dunaj, da se posveti pravnim študijem. Že je postal prvi državni izpit, pa mu je bilo treba odrediti k vojakom. Izbral si je sanitetno stroko in je enoletni rok odslužil v Zagrebu. Tu je navezal mnoge prijateljske stike in prav kmalu je padla njegova odločitev, da mirno ostane kot aktivni častnik v vojaški službi. Po aktivaciji je bil poslan v sanitetno šolo na Dunaju, odkoder je prišel 1896 kot sanitetni poročnik v Ljubljano. Nadaljnji njegovi službeni mesti sta bili Bratislava in Sarajevo, a 1906 je bil zopet premeščen v Ljubljano kot poveljnik sanitetne čete. Postal je v narodnih krogih popularna osebnost, saj ga je odlikovala močna narodna zavednost in prijetna družabnost. Iskreno prijetnostjo ga je zvezalo z Maistrom in Lavričem, ki živita kot upokojena generala v Mariboru.

Septembarski dogodki 1908 so na Martina Colariča močno vplivali, ostal pa je mož na mestu. Ni se uklonil povelju, da se morajo vsi aktivni častniki ljubljanske garnizije včlaniti v Kazinskem društvu. Vse odločitve je v zaupnih vojaških registrih spremljala znamenita označka »p. v. e.« Ob nastopu svetovne vojne je kot sanitetni stotnik odšel z ljubljanskega divizija na galsko fronto. Preživel je v Karpatih strašno zimo, a čim je nato nastopila vojna z Italijo, je bil z divizijsko sanitetno kolono komandiran na soško fronto. Taboril je v Gorici, Volčji Dragi in Prvačini, nato pa je preživel peklo vseh strašnih ofenziv na Doberdobo. Vedno delež bridko usodo s slovenskimi fanti, preizkušen, a utrjen je bil že proti koncu svetovne vojne premeščen v južne Tirole, kjer ga je zatekel prekrat. Poslednji armadni list je še objavil njegovo imenovanje za majorja.

Srečno se je Martin Colarič s svojimi fanti vrnil v osvobodeno domovino in v Ljubljani takoj prevzel poveljstvo sanitetne čete ter obenem vršil funkcijo predsednika aprobativne komisije za sprejem bivših a.-o. častnikov v jugoslovensko vojsko. Ko je bil 1923 upokojen, je v neminljivem zvestem tovarštvu do vseh slovenskih mož in fantov ustanovil Zvezo slovenskih vojakov iz svetovne vojne. Vsako poletje je na Brezjah priredil veliko zborovanje, kjer so se učvrščala in obnavljala stara prijateljstva. Snoval je tudi že letošnje veliko zborovanje, toda usoda mu je načrtno kruto prekrizala. Pred dobrim tednom je Martin Colarič obolal na influenco, ki so se ji zadnje dni pridružile komplikacije. Predsnočnim se je stanje poslabšalo in včeraj zjutraj ob 5.15 je po kratki agoniji odšel v večnost.

Tragična novica se je hitro razširila po Ljubljani. Kdo ga ni poznal? Od nekdanjega pokolnika stal v narodnih in dobrodelnih organizacijah, posebno je bil vnet za CMD in Rdeči križ, a zadnje mesece se je živahno zanimal za akademsko življenje našega na-

raščala ter je bil v februarju ob jubileju JNAJ Jadrana izvoljen v častno predsedstvo odbora za ustanovitev enotne organizacije naprednih starešin.

Z vdovo gospo Valentino, rojeno Mathianovo in njegovim sinom edincem Martinom globoko sočustvujejo nešteti prijatelji pokolnika. Časten spomin mu bodi ohranjen med nami, lahek naj mu bo počitek pri Sv. Križu, kamor ga bomo tužni spremili jutri popoldne ob 16.

Velik rudarski shod

Trbovlje, 11. aprila

Včeraj popoldne je imela trboveljska Stokovna zveza rudarjev Jugoslavije shod, na katerem bi morale poročati deputacije, ki so bile poslani v Beograd, da intervencijo pri ministrstvih za odstranitev krize, ki tlačil rudarsko delavstvo in ustvarja med njim nevezdrne razmere. Delavstvo ni moglo izhajati takrat, ko je delalo vse dni, kako naj se preživlja sedaj, ko dela komaj vsak drugi dan!

Shod je bil zelo dobro obiskan, navzočih je bilo okrog 3000 delavcev in delavk. Potekel je popolnoma mirno in dostojno, delavstvu pa se je poznalo, da ga tarejo strašne skrbi, kako bo preživel sebe in svoje družine, ako se nevezdrne razmere prav kmalu ne uredijo. Kredit v rudniškem konzumu je menda ustavljen, kreditirajo edino še posamezni trgovci, ki pa tudi ne morejo upati v neskončnost. Blizajo se velikonočni prazniki, ki so praznujejo po vsem svetu s približki, naše delavske družine pa bodo vesele, ako bodo imele za praznike skorjico kruha.

Ker se deputacije še niso vrnile iz Beograda, je poročal o trenutnem položaju delavstva strokovni tajnik g. Arh iz Zagorja. V popolnoma stvarnih izjavah je obrazložil vzroke, ki so po njegovem mnenju krivi sedanje krize. Spor za znižanje cen premoga med ministrstvom prometa na eni in premožnem industrijo na drugi strani je po njegovem mnenju najusodnejši. Kriza bo odstranjena šele takrat, ko bodo zaloge premoga državnih železnih izžpanje in ko bo treba napraviti nove, kar se bo po mnenju g. Arha zgodilo tekom treh tednov. Kriza utegne torej trajati najdlje do začasnih dni maja. V nadaljnjem govoru je omenjal g. Arh tudi krivice, ki se gode delavstvu od strani posameznih rudniških službenikov; omenil je v prvi vrsti denarne kazni, ki so samo v trboveljskih revirih znašale v preteklem letu ogromno vsoto 205.000 Din. G. Arh poziva delavstvo, naj se v vseh takih krivičnih primerih obrača na organizacijo, ki bo že našla pota, da se take krivice popravijo in odpravijo, poudaril pa je tudi, da organizacija ne bo nikdar branila delavca, ki je bil kaznovan, če je zaradi pilanosti zamudil »šit«. Opozorjal je tudi delavstvo, naj se pri delu ne prepira s predpostavljanimi: Če vidi, da se mu godi krivica, naj se vedno obrne le na organizacijo.

Delavstvo se je razšlo popolnoma mirno in sedaj pričakuje le, kakšna sporočila mu bodo prinesli delegati iz Beograda.

Povojne ljubljanske hiše

Ljubljana, 11. aprila

Ljubljana je po vojni napredovala v vsakem pogledu. Razširil se je s priložitvijo šiske mestni teritorij, nastalo je nebroj novih trgovin in industrij in živahnost ter delavnost se je opazila v vseh področjih. S pritokom ljudi z dežele in od drugod je nastala seveda čedalje hušja stanovanjska kriza, tako da ta problem še do danes ni povsem rešen. Še vedno stanujejo ljudje po barakah in zaslih, človeka nevrednih bivališčih, čeprav se je po vojni v Ljubljani mnogo zidalo.

Koliko pa smo zidali po končani vojni v Ljubljani? Se bo vprašalo. Da nismo bili baš nepodjetni, nam pričajo naslednje številke. Z gradbo stanovanjskih hiš so pričeli ljubljanci takoj po končani vojni vihrati. Leto 1918. je bilo kar se tiče gradbene delavnosti po vsem mirno. Vlado je absoluten zastoi, kajti takrat nihče ni vedel, kako se bodo zasule razmere. Takoj prihodnje leto pa sta bili v celem mestu sezidani 2 hiši, a samo z 2 stanovanjema. Pogum je rastele in v letu 1920. je zrastle iz tal že 16 novih hiš z 27 stanovanji. Tedaj se je že opazala stanovanjska beda, zato so v letu 1921. že mnogi nalagali denar v solidne stavbe. Leto 1921. so sezidali nadaljnjih 35 hiš s 66 stanovanji. Številka zraste v l. 1922., ko je bila gradbena delavnost že živahnejša. Takrat se je sezidalo 90 hiš s 168 stanovanji. Leto 1923. je bilo že občutiti denarno krizo.

Ljudje so drveli za drugimi spekulacijami, ki so obljubljale več zaslužka. Pozidanih je bilo 32 hiš z 90 novimi stanovanji. Se mami hiš in sicer le 15 z 51 stanovanji je bilo postavljenih v l. 1924. V prihodnjem letu poskoči številka spet na 40 hiš z 84 stanovanji. Nato se v prihodnjih letih opazja zopet intenzivnejša gradnja hiš. Leto 1926. so sezidali v Ljubljani 92 hiš z 207 stanovanji. Takrat je bilo že marsikakemu stanovalcu v barakah ali celo že v železniških vagonih omogočeno, preseliti se v udobnejše stanovanje v novi hiši. Leto 1927. je bilo sezidanih nadaljnjih 105 hiš z 310 stanovanji. Največja delavnost in najživahnejša gradbena sezona pa je bila v l. 1928., ko so postavili 162 hiš s 453 stanovanji. Tudi naslednje leto 1929. ni bilo slabo, vendar na novih stavbah ne tako blagoslovljeno. Iz tal, v najrazličnejših četrtih mesta je zrastle spet 120 hiš, po večini večjih stavb s 384 stanovanji.

Do končane l. 1929. je bilo torej v Ljubljani skupno sezidanih po voji 709 hiš z 1842 stanovanji. Poleg tega pa je bilo še posebej v raznih stavbah adaptiranih 194 stanovanj. Na leto je bilo povprečno prirejenih 167 novih stanovanj. Gradbena delavnost v Ljubljani pred vojno od l. 1906. in do l. 1916. je bila veliko manjša. V vseh 10 letih se je sezidalo namreč le 223 hiš z 861 stanovanji. V letih 1917. in 1918. se v Ljubljani ni gradila zaradi bližnje vojne črte novena nova stavba.

cl delčevali vseh ekskurzij. Po teh poročilih so se vršili izpiti gojenk. Na razna teoretična in praktična vprašanja iz družinskega življenja, gospodinjstva, zdravstva ter gospodinskega računstva so gojenke prav lepo odgovarjale.

Sledili so izpiti goincev iz kmetijskega računstva, spisa, vinarstva, tloznanstva, poljedelstva, sadjarstva, zadržništva, narodopisa, državnoznanstva in higijene. Gojenci so prav razumno razpravljali o stavljenih vprašanjih.

Po končanih izpiti je povzel besedo g. dr. Milavec. Polivalil je gojenke in gojenke ter jih vzpodbujal, da se v čast in ponos kmečkega stanu še nadalje izobražujejo. Zahvalil se je z lepimi besedami učitelstvu za njegov trud, staršem pa, da so pošiljali svoje hčerke in sinove v te prepotrebne šole.

Oficijelni del slovesnosti je bil s petim zaključčen, nato pa so gojenke povabile vse zastopnike, predavatelje, nadaljevalno-šolski odbor ter starše na banket, kjer so dekleta servirala lastnorodno pripravljena jedila ter pokazala, da so se res navadila dobro kuhati, kar je pač vsaki gospodinjki najbolj potrebno.

Kadar so otroci sami ...

KroPa, 11. aprila

Borba za vsakdanji kruh sili starše, da morajo pustiti svojo mladež doma brez nadzorstva in pouka. Prepusteni samim sebi se otroci domislijo mnogokrat na stvari, ki morejo povzročiti veliko nesrečo in zlo.

V Češnjici, oni izmed okoliških vasi Kropce se je pred nekaj dnevi dolgočasila skupina 5 otrok. Oče in mati sta že v zgodnjih jutranjih urah pustila svojo dečo samo. Poglavar družine Janez, po poklicu opekar, je vobče odhajal od doma preko vsega tedna in je bil le ob nedeljah doma. Mati Frančiška pa je hodila na delo v tovarno Jugobrun v Kranj. K otrokom se je vračala šele ob 22. zvečer. Mogla bi biti v nadzorstvo še najstarejša hči Marija, ki pa je morala vsak dan v osnovno šolo v Ovišev. Osamljeni otroci v starosti od 3 do 12 let so hiteli k sosedji Ceciliji in jo prosili vžigalice, češ, da si skuhajo kosilo. Čim so otroci imeli vžigalice v rokah, so drli nazaj v hišo.

»Dajmo, zakurimo ogenj v hlevu,« je dejala mala Francka.

»Pa velik mora biti,« je pristavil nepremišljen Tonček. In že so mali nepredvidni nosili v hlev, ki je od hiše oddaljen komaj 8 metrov, kopico suhih smrekovih drv. Ko so bila polna pod jaslimi lepo naložena, je 8-letni Slavko podkuril drva, ki so se takoj vnela.

Otroci so se prizora kmalu naveličali. Odšli so v hišo in za seboj vežna vrata zaklenili. Iz hleva se je seveda pričel valiti gost dim, ki ga je prvi opazil Peter Mohorič. V duhu pripravljenosti je hitro almiral postojnika Rozmana in druge vaščane, ki so prihili kraj ognja in ga z vso brižnostjo pogasili.

Le izredno srečnemu naključju je pripisovati, da je bila nesreča v poslednjem hipu odvrnjena. Le par trenutkov pozneje in ogenj bi bil zajel s senom založen hlev. Hlev in bližnja hiša sta krita s slamo. Ob izbruhu ognja bi bila v nevarnosti tudi gospodarska poslopja vseh vaščanov, ker so hiše oddaljene le po par metrov. Največja nevarnost pa je prešla otrokom samim. Ker Češnjica nima potrebnega gasilnega orodja in pa ker so se nepremišljeni zaklenili, bi bilo reševanje skrajno oteženo.

Brat brata z nožem

Ljubljana, 11. aprila

V zajtrkovalnici »Pod stopnicami« na oglu Kopitarjeve ulice in živilskega trga je bilo dav zelo živahno. V imenovanem lokalu so se zbirali različni možiki in pili kavo, mleko, čaj, pa tudi krepkeje pijače.

Malo pred 10. sta se pojavila tam tudi muslimana, trgovca s preprogami brata Mušam ter Osman M. Ta dva sta kmalu prišla v hud prepri, ki so se ga udeleževali tudi ostali gostje. Očitata sta si različne nerodnosti in nepravilnosti v poslovanju. Prepri je postalja čedalje hušji in Osman se je kar penil od jeze. Sukal se je po lokalu kakor ponorel, skušal skočiti parkrat nad brata, vendar so mu to zabranili drugi. Slednji pa je popolnoma pobesnel, potegnil nož in pričel ozražati tudi druge. Neki delavci so ga skušali držati. Pa se jim ni posrečilo. V nemalem strahu so nekateri pobegnili in priklicali stražnika. Ker pa ta sam ni mogel dosti opraviti napram pobesnelcu, je pozval pomoč. Prišla sta še dva stražnika, na pomoč pa so morali še trije organi reševalne postaje. Med tem si je Osman, ker ni mogel napasti drugih, v divji jezi sam obrazil roko. Potem šele so ga mogli stražniki ter reševalci povezati in prepeljati v bolnico.

Popoldne so hudega Osmana odpustili, nakar je odhitel naravnost v gostilno in pričel spet popivati. Precej vničen se je odločil in okrog 15. odšel v bratovo trgovino na Sv. Petra cesti 44. Tam se je jel z bratom zopet pripraviti. Postal je od trenutka do trenutka bolj nasilen, zaradi česar je brat pobegnil iz lokala, zaradi policajev stražnika. Osman je bil takoj uvrščen za mušanom in ga dohitel na križišču Rlikeve ceste. Planil je nanj z odprtim nožem liki vilhra in mu zasadil rezilo v nogo tik pod kolonom, tako da mu je prečezal žilo odvodneno. Nož je mušano običal v zlo. Zločinski brat se je nato mirno obrnil in odkorakal po Sv. Petra cesti, kjer je pričel šele v bližini Stritarjeve kavarne v roke stražniku.

Na križ krvavečega Mušana se je zbralo okrog njega vse polno občinstva. Nekdo je poklical tudi reševalce, ki so ranjenca naložili nemudoma v rešilni avto in ga odpeljali v splošno bolnico. Hudega Osmana je stražnik uklenil in ga odvedel v policijski zapor, odkoder so ga po zaslišanju oddali sodišču.

Prepričali

smo se

in sedaj vemo, da ne bi mogli kupiti ceneje lepih štofov za obleke in površnike, perila, čepice, kravate, nogavice itd., kakor smo kupili pri tvrdki

A. PRESKER NA SV. PETRA CESTI 14.

Tako je izjavilo več 100 odjemalcev v par dneh.

Pridi, kdo hoče biti lepo in poceni oblečen.

Še so Vaši zobje zdravi, če pa svojih ust in zob ne negujete pravilno, se kmalu pojavijo znaki bolezni, ki Vam povzročijo mukepolne ure. Ognite se temu! Kozarec tople vode s par kapljicami Odola — več ne potrebujete.

S tem si dobobra izplaknite usta, zdrgnite z Odol-pasto za zobe, — najprimernejše po vsakem obedu — temeljito svoje zobe: to je najboljša metoda negovanja zob in ust.

Za tujski promet v Kamniku

Kamnik, 5. aprila.

V petek zvečer se je vršila seja Tujsko-prometnega društva v Kamniku. Pred mesecem se je razvila živahna akcija za organiziranje stanovanjskih najemnikov, ki so doslej sami oddajali tujcem svoje prostore. Odbornikom društva se je posrečilo zbrati podatke o stanovanjskih priklakah v sezonski dobi. Rezultat je prav razveseljav, društvo razpolaga z nad 100 sobami v mestu in okolici. Tekom svojega kratkega delovanja dobiva društvo iz raznih krajev mnogo dopisov od posameznih letovisfarjev, ki bi radi letovali v našem mestu. Vsem je društvo takoj poslalo potrebna pojasnila.

Važen ukrep društva je ta, da se obnovijo in popravijo ter mestoma tudi nanovo postavijo na Malem Gradu, Starem Gradu, Zapricah in drugod klopi in mizice. Tudi cesto na Stari grad bodo popravili.

Društvo bo izdalo v zvezi s Tujsko-prometno zvezo v Ljubljani propagandno brošuro v bakrotisku. Napravljene bodo popolnoma nove slike mesta in okolice. Tujsko-prometno društvo bo razpečalo 1000 izvodov, dočim bo ostalih 2000 razpečala Zveza za tujski promet v Ljubljani.

Živahna je bila debata glede kopalnice. Načrte je prevzel v izdelavo Higijenski zavod, ker jih pa še ni izvršil, bo društvo pospešilo izdelavo, ker je čas do izvršitve zelo kratek. Predlog župana Frana Kratnarja, da se dokupi še kakih 1000 m² sveta za kopalnice, je bil sprejet z zadovoljstvom na znanje. Koncem seje je bil izvoljen še propagandni osek, ki bo tudi izdal svoj list pričneš s 3. majem. List bo izhajal dvakrat mesečno in bo prinašal zanimivosti iz vse okolice. Delovanje društva je našlo vsepovod prijazen odziv. Želimo društvu mnogo uspevanja!

Elegantne obleke,

površniki — Trenchcoati pri F. Lukič, Stritarjeva ul. najcenejše!

Kmetijski odbor za prevajalski srez

Prevalje, 8. aprila.

Končno se je včeraj konstituiral tudi kmetijski odbor za prevajalsko — dravogradsko srez. Seja se je vršila povsem pod utisom finančnega zakona, ki predvideva odlaganje ustanavljanja občinskih kmetijskih skladov do l. 1932. Sreski načelnik je prav jasno razložil najvažnejše odstavke novega kmetijskega zakona ter je predvsem poudaril važnost pouka in gospodarskega izobraževanja ob sevnem meji. Večjo važnost je prisodil gospodarskemu pouku in izobrazbi, ki predstavlja trajen, nesporan kapital, kakor raznim denarnim podporam, ki se kaj lahko nesmotorno uporabijo. Skora soglasno je bil izvoljen za predsednika odbora inž. Pahernik iz Vuhreda. Sreski kmetijski referent Wernig je nato obširno razložil načrt dela za povzdigo vsega gospodarstva, od gozdarstva do sadjarstva v okraju ter je v svrhu lažjega poslovanja končno predlagal izvolitev ožjega delovnega odbora. Tudi je apeliral na gospodarsko zavednost občin ter izrazil mnenje, da bi kljub dolobam finančnega zakona kazalo že določeni znesek občinskih proračunov uporabiti za povzdigo kmetijstva. Navajal je primer Gorenjske, ki se je že zdavnaj s pomočjo sreskih živinorejskih odborov postavila glede povzdige živinoreje na lastne noge.

Kot delegata v bamovineki kmetijski odbor sta bila izvoljena g. Luka Držičnik iz Janževskega vrha in Stefan Kralj iz prevajalske okolice; kot namestnik pa g. Ambrož iz Dravograda. V ožji delavni odbor so bili izvoljeni: za mežiško dolino g. Kralj in Ručnik iz Mežice in Pratinkear iz Guštanja; za dravsko dolino g. inž. Pahernik Držičnik, Suppanz iz Marenberga in Ambrož. Predsednik inž. Pahernik se je h koncu seje zahvalil predvsem sreskemu načelniku za veliko naklonjenost in razumevanje vseh gospodarskih težav ter je v smislu izvajanja kmetijskega referenta še enkrat poudaril, da mora biti današnje stremljenje kmetijstva ne toliko zvišanje pridelkov, kakor njihovo zboljšanje v kakovosti.

Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski učinkuje že kozarec naravne »Franz Josefov« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravilniki za želodec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franz Josefov« vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

HUMANIK

Platneni

78.-

Razne barve

225.-

Novost

128.-

Za dame:

Moderne kombinacije

245.-

Za gospode:

Črne ali rjave

K lepi pomladanski obleki spadajo moderni „Humanik“ čevlji

Rentabilnost pohorske vzpenjače

Vodstvo zadruge »Pohorska vzpenjača« v Mariboru nam je poslalo nekatere zanimive podatke o proračunu in gradnji modernega prometnega sredstva, ki naj v dohodnem času omogoči najlažji dostop na Pohorje. Proračun se zgleduje na podatkih avstrijskih in nemških vzpenjač in predvideva popolno rentabilnost. V naslednjem proračunu so izdatki v splošnem višje vstavljani kakor bodo v resnici znašali. Poset 60.000 oseb po sodbi zadruge tudi ni vzet previsoko, ako se upošteva, da že sedaj letno preko 30.000 oseb obiskuje Pohorje. Zadruga sodi, da se bo letno najmanj 100.000 oseb (v prav veliki meri že iz radovednosti) posluževalo prve žične železnice v Jugošlavlji. Razen tega bo tovarni promet dostopal letno svojih 100 do 200.000 Din, kar pa sploh ni upoštevano v proračunu. Da imajo vzpenjače sedaj veliko privlačno moč in da je v današnji tehnični dobi ta višinski promet nad vse priljubljen, dokazuje dejstvo, da v Nemčiji tako rekoč že na vsak grič gradijo žično železnico, ki se vse obnašajo prav dobro. Pohorska vzpenjača bo pričetna tovrstna naprava za dvig tujskega prometa v Dravski banovini in se lahko pričakuje, da bodo v marsikaterem primerem kraju sledile še nove gradnje.

Med izdatki proračuna zadruge so navedene naslednje postavke: za najemino trase (ca 24.000 m²) 648 Din, za osobe (obratovodja letno 30.000 Din, trije strojnik 63.000 Din, trije sprevedniki 45.000 Din in pomožno osobe 12.000 Din) skupno 150 tisoč Din. Izdatki za obrat so naslednji: električni tok in razsvetljava 100.000 Din, olje 8.000 Din, vzdrževanje naprav 20.000 Din, davki 15.000 Din, zavarovalnine 15.000 Din; upravnji stroški so predvideni na 90 tisoč Din, zaklad za obnovitev 85.000 Din in različni nepredvideni stroški 16.352 Din. Skupno so torej izdatki proračunani na 500.000 Din.

Dohodki pa so predvideni naslednji: letni prevoz 60.000 oseb po 25 Din (za obe smeri) 1.500.000 Din, kar bi torej vrglo 1 milijon Din čistega dobička, a to odgovarja v razmerju z bilančnim izkazom inozemskih vzpenjač, ki so lansko leto zaključile z rekordnimi dobički.

Razdelitev čistega dobička pa predvideva zadruga takole: 10 % obresti (za najeti polidruzi milijon Din) 150.000 Din, 10 % za amortizacijo kapitala (3.500.000 Din) 350.000 Din, 25 % za rezervni sklad 250.000 Din, 12,5 % za obrestovanje deležev (2 milijon Din) pa 250.000 Din.

FURMOTO-POLISH

nedosegljivo čistilo za pohištvo, usnjene predmete, avtomobile.

Dvoje važnih šol za kmečko mladino

Ormož, 11. aprila

Zaključek kmečko-nadaljevalne šole in gospodinsko-nadaljevalne šole v Ormožu se je vršil v nedeljo 30. marca. Slovesnosti so prisostvovali zastopniki banke uprave g. dr. A. Milavec, sreski načelnik g. dr. Vaupotič, sreski šolski nadzornik g. Gorup, vodja kmečko-nadaljevalne šole v Središču g. M. Vemterholc, učiteljica g. Belšakova, vsi predavatelji kmečko- in gospodinsko-nadaljevalne šole, celokupni odbor ter stari gojencev in gojenk.

Slovesnost je otvoril načelnik odbora g. Franc Hanžič, nato pa je šolski upravitelj g. A. Rosina pozdravil vse navzoče. Pod vodstvom učitelja g. Papsta so gojenke zapele državno himno ter nekaj narodnih pesmi. Voditeljica gospodinsko-nadaljevalne šole gđ. Nuša Bratamčeva in voditelj kmečko-nadaljevalne šole g. Porekar sta podala poročilo o razvoju in delovanju obeh šol. Poudarjala sta posebno, da so vsi gojenci in gojenke kaj radi in redno prisostvovali pouku ter se posebno gojen-

Ob 4, 7 in 9
Monumentalno filmsko veledelo
zvočni vefilm

Noetova barka
Potop sveta in človeštva

Telefon 2124.

»ELITNI KINO MATICA«

Hajduk, državni prvak : Hermes

igrišče Ilirije — Danes
jutri Hajduk : Ilirija
Ob vsakem vremenu Pričetek ob 17-15

Domače vesti

* Za gradbeno inženjerja sta diplomirala včeraj na tehniški fakulteti ljubljanske univerze g. Tone Stergaršek iz Savne Peči nad Zidanim mostom in g. N. Dekleva iz Ljubljane. — Čestitamo!

* Pooblaščenje za vršenje civilne inženjerske prakse iz gradbene stroke je izdalo ministrstvo za gradbe g. inž. Globočniku Stolanu iz Ljubljane.

* Spremembe v železniški službi. Nameščen so za zvančnike II. kategorije v 3. skupini: Babnik Anton, Ljubljana gor. kol.; Vertičnik Mihael, Zidani most; Sojč Stefan, Zidani most; Florjančič Gregor, progovna sekcija Maribor gl. proga; Kuralt Aleksander, progovna sekcija Ljubljana gor. dol. proga; Rajar Francišek, Ljubljana gor. kol.; Kordeš Karel, Maribor glav. kol.; Slanc Janez, Rogatec; Fink Josip, Ljubljana glav. kol.; Božjak Joahim, Zagorje; Okretič Franc, Maribor glav. kol.; Golmajer Vincenc, Zidani most; Ilja Janez, Jesenice; Vidovič Jeronim, progovna sekcija Ptui; Luschnitzky Viljem, Maribor gl. kol.; Majerič Maksimilijan, Zalog; Osterman Anton, Rakek; Koren Jurij, Pragersko; Robič Josip, Maribor, glav. kol.; Kukman Jožef, Novo mesto; za službenika v 2. skupini: Verbič Ivan, Maribor glav. kol.

* Izpremembe v vojni mornarici. Po potrebi službe so določeni za službovanje: poročnik bojnega broda 1. razreda Henrik Klinar na kr. brodu »Dalmacija«; strojni poročnik Ivan Macele v mornariškem oddelu v Ohridu; inženjerski poročnik Josip Pretner na kr. brodu »Hvar«; na službovanje v mornariški komandi pa poročnik bojnega broda 1. razreda Anton Debevec ter poročniki korvete Oton Lubec, Ivan Osterc, Branko Hribar, Rajko Valant, Jože Vrtačnik in Alojz Škufca.

Plašči,
obleke, bluze (Tweed)
v najpopolnejši izbiri.
P. MAGDIČ,
Ljubljana, Aleksandrova 1.

* Nagrada Škerjančeva skladba. Kompozicijska nagrada, ki jo je jeseni 1. 1929 razpisala Filharmonična družba za najboljšo vloženo orkestralno skladbo, je bila na podlagi soglasne ocene razsodišča podeljena skladbi »Preludio, Aria e Finale«, delo skladatelja L. M. Škerjanca. Razsodišče sta tvorila rektor zagrebške glasbene akademije g. F. Lhotka in prof. dr. Božidar Široka. Od ostalih vloženih skladb je bila pohvaljena in izven natečaja nagrada tudi »Svita« za orkester, delo skladatelja S. Osterca. Za prihodnjo sezono bo Filharmonična družba razpisala novo nagrado za kantato za večjo zasedbo (zbor in orkester) ter opozarjamo že danes skladatelje na ta razpis.

* Odlikovanja za dolgoletno zvesto službovanje. Prejel smo: Ker je bilo kraljevski bankni upravi v zadnjem času predloženo več prošelj za odlikovanje za dolgoletno zvesto službovanje o zasebni službi, se javnost obvešča, da običajno odlikovanje za 40 in večletno zvesto službovanje, kakor je bilo v bivši Avstriji odredeno z najvišjo odločbo z dne 18. avgusta 1898, v naši državi ne obstoji. Zaradi tega v bodoče takih prošelj ni več predlagati kralji. bankni upravi. Da pa se takim osebam vendar izkaže neko priznanje za njih vestno dolgoletno službovanje, se priporoča, da jih lokalni faktorji, odnosno delodajalci počaste s primerno pridelitvijo, pri čemer bi na slavljenca in ostale posebno ugodno vplivali, ako bi se hkratu predala tudi kakšna častna nagrada ali darilo. Predloge za odlikovanje za dolgoletno vestno službovanje v privatni službi je predlagati kralji. bankni upravi le tedaj, ako si je dotična oseba tudi za javnost stekla vidnih zaslug, katere je v predlogu izčrpno in točno navesti.

* Društvo jugoslovenskih novinarjev v Parizu je zborovalo te dni ter je bil po poročilih funkcionarjev starega odbora in po danem absolutoriju izvoljen naslednji novi odbor: predsednik dr. Svetislav Pe-

trovič, podpredsednik Ranković, tajnik Jules Urlep, njegov namestnik Valič, blagajnik dr. N. Lalič. Nadzorstveni odbor tvorijo gg. Aralica, Narančič in Ilbeni, častno razsodišče pa gg. D. Tomič, dr. Milošević in K. Šantič.

* Priprave za poklonitveno deputacijo. Bivši podpredsednik bivše Hrvatske seljaške stranke Karlo Kovačević je v četrtek prisel v Beograd. Njegovo potovanje je v zvezi s pripravi za potovanje poklonitvene deputacije, ki jo bo kralji sprejel 22. t. m. Kovačević je že popoldne posetil ministrskega predsednika ter dvornega ministra Jeftića. Dosele je za deputacijo prijavljenih 143 udeležencev, med temi 12 bivših narodnih poslancev in mnogo drugih funkcionarjev bivše Hrvatske seljaške stranke.

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9.!

Buck Jones
v filmu velesenzacij in pustolovščin
Grom in pekel
Premiera!
Novo! KINO IDEAL

* Nemška eskadra v naših vodah. Kakor je »Jutro« že poročalo, prispe te dni v Solit eskadra nemške vojske mornarice. Večji del nemške vojske mornarice je 2. aprila zapustil vojni pristanišče v Wilhelmshafnu in v smeri križarjenja in vžbanja, ki bo trajalo dva meseca. Pri Gibraltarju se bo eskadra razdelila v manjše skupine, ki bodo križarile v Sredozemskem in Jadranskem morju. Ena taka skupina prispe tudi v Dalmacijo ter ostane v Splitu šest dni, obišče pa tudi Boko Kotorsko in Šibenik. Ta skupina pod komando viceadmirala Oldekopa je sestavljena iz oklopne križarke »Königsberg«, kontratorpiljarke »Wolf« in iz flotile torpiljark. Admiralska ladja »Königsberg«, zgrajena leta 1929, predstavlja danes najmodernejšo križarko, ima brzino 32 morskih milj na uro ter ima 13 topov. Nemški eskadri se z naše strani pripravlja lep sprejem.

* Poljsko-jugoslovensko društvo. V Varšavi se je 10. t. m. vršila glavna skupščina Društva prijateljev Jugoslavije, na kateri je bil storjen sklep, da se društvo odslej imenuje Poljsko-jugoslovensko društvo. Soglasno je bilo sklenjeno, da se za častne člane društva izvolijo ministri dr. Marinković, dr. Kumanudi, Zaleski, Milanković, Lazarevič in Babinski. Končno je bilo še določeno, da se v najkrajšem času organizirajo tečaj srbsko-hrvatskega jezika in literature.

VI LJUBITE DOBRO ŠTIVO?

Naročite si »Roman«, tednik za vse, ki vsebuje dva krasna velezanimiva romana, kratke povesti, zgodovinske anekdote, poučne članke, šale itd. itd. Uprava Breg 10, Ljubljana. NAROČNINA MESEČNO SAMO 8.— DIN.

* Razpis mest banovskih inženjerjev in tehnikov. Prejeli smo: Kraljevska bankna uprava Dravske banovine razpisuje več mest banovskih inženjerjev in tehnikov gradbene stroke v pripravniških skupinah prve, oziroma druge kategorije. Prosilci morajo biti diplomirani inženjerji gradbenega oddelka tehnične fakultete, oziroma absolventi tehnične srednje šole z zaključnim višjim tečajnim izpitom. Opremljene prošnje, kakor jih predpisuje člen 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, naj se vložijo do 3. maja pri bankni upravi.

* Smrtna kosa. V Loku pri Zusmu je umrla v starosti 75 let ga. Jakobina Pečhova, roj. Novakova. Pogreb bo na pokopališču v Zusmu v nedeljo 13. t. m. ob 8. zjutraj. — V ljubljanski bolnici je umrl g. Mato Strković. Pogreb pokojnika bo 13. t. m. ob 14. iz mrtvašnice splošne bolnice. — Pokojnikom blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* Zadeva povračila odtegljajev za Nabavljajno zadrugo. Dravska finančna direkcija javlja glede povračila odtegljajev za Nabavljajno zadrugo: »Ker se v zadnjem času množe prošnje za povračilo odtegljajev za Nabavljajno zadrugo, ki so bili odrejeni na podlagi uredb o izpremembah in dopolnitvah uredb o nabavljajnih združenjih državnih uslužbencev (Uradni list št. 53-178 iz l. 1928.), uradno javlja dravska finančna direkcija, da so take prošnje brezpredmetne. Finančno ministrstvo dosele ni odredilo ustavitve odtegljajev niti povračila že odtegnjenih obrovkov.

* Oblastna strelska družina obvešča članstvo, da bo v primeru ugodnega vremena v nedeljo 13. t. m. na vojaškem strelišču streljanje. Strogo obvezno za vse člane. Članstvo, ki se strelskih vaj ne bo udeleževalo, se bo črtalo iz imenikov.

F. TERDINA

»PRI PLAVI KROGLI« — LJUBLJANA

prilporeči svojo bogato zalogo
za praznike izbranega
specerijškega in kolonijalnega blaga.

NA DEBELO! NA DROBXO!

Solidne cene in postržba!

Najljubnejše vabljeno k streljanju je tudi članstvo bližnjih strelskih družen, da se po ožje medsebojno spoznamo in porazgovorimo o skupnih smernicah našega sporta. Naslednja strelska vaja bo v nedeljo po veliki noči, to je 27. t. m., ob 9. dopoldne.

* Namesto venca na grob blagopokojnega majorja g. Colariča daruje g. Franjo Zajc st. brivski mojster, v počastitev njegovega spomina Društvu slepih 100 Din in Invalidskemu domu 100 Din.

* Varujte se sleparskih agentov! Sedem jugoslovenskih izseljencev je bilo nedavno na belgijski mejni zavrnjenih, ker niso imeli vizumov belgijskega konzulata. Dognalo se je, da je izseljenec zavedel tja podzastopnik agenture Severnonemškega Lloyd Nedvedič, ki je bil takoj aretiran ter obsojen na šest mesecev zapora in na denarno globo v znesku 20.000 dinarjev. Njegova pomočnica, ki sta tudi bila aretirana, sta bila obsojena vsak na 1000 Din globo. Vsi trije so bili izročeni državnemu pravdnstvu, ki jih bo obtožilo zaradi sleparstva.

* Pri nakupu klobukov si ogledite bogato založeno specialno trgovino M. Bogataj prej Pok, Starji trg 4. 552

* Obleke in klobuke kemično čistite, barva plisira in lika tovarna JOS. REICH.

* Za veliko noč v Pariz. Skupni odhod iz Ljubljane v sredo 16. t. m. Informacije pri »Putniku«, Ljubljana, Dunajska cesta 1

* Za velikonocna voščila uporabljajte razglednice Družbe sv. Cirila in Metoda.

Najlepše darilo za „VELIKO NOČ“

je lepa aluminijasta ali emailirana kuhinjska garnitura. Ogledjte si bogato zalogo pri tvrdki z železnico

STANKO FLORJANČIČ
Ljubljana, Sv. Petra cesta 35.

Iz Ljubljane

— Francoski dan na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani. Dne 14. t. m. bo praznovala univerza francoski dan z javnim predavanjem v slavnostni univerzitetni dvorani ob 11. dopoldne. Predaval bo g. univerzitetni profesor dr. Rihard Zupančič o prispevkih francoskih matematikov iz klasične dobe k razvoju mehanike. Posebna vabila se za to predavanje, ki bo javno, ne bodo pošiljala. To sporočilo naj velja obvestitvijo za vabilo. Vstop prost.

— Francoski dan v Ljubljani. Na korist poplavljenem južne Francije bo v ponedeljek 14. t. m. ob 20. uri v opremem gledališču akademija z naslednjim sporedom: Haydn: »Simfonija g-dura« (izvajal bo orkester gojencev konservatorija pod vodstvom ravnatelja Polića); Škerjanc: »Beli oblaki« in »Počitek pod goro« ter Schumann: »Dva grenadiri« (pel bo g. Julij Betetto, pri klavirju bo g. Šivic Pavel); Debussy: »Arabeska« za harfo solo (izrala bo gđc. Doubravška); dr. Dolinar: »Rodna vasica«; Dolinarjeve in Kimovčeve narodne (pel bo mešani zbor »Ljubljane« pod vodstvom dr. Dolinarja); po odmoru: Ravnik: »Kam si šla« in Premat: »Moj mu glaslov«; Adamci: »Kregata se baba in devojka« pel bo moški zbor »Grafike« pod vodstvom profesorja Gröbminga; Slavenski: »Slovenska sonata«; Faure: »Berceuse« (igrala bo na violino ga. Hribar-Jerajeva Vida, pri klavirju prof. Karel-Jeraj); Pavčič: »Mehurčki«; Nevlin: »Rožni venec« (pela bo ga. Pavla Lovšetova, pri klavirju g. Šivic Pavel); dr. Kimovec: »Domovina, bela golobica«, dr. Schwab: »Vlak« (pel bo mešani zbor »Ljubljanskega Zvona« pod vodstvom Zorka Prelovca). Predprodaja vstopnic po znižanih opernih cenah pri dnevnih blagalni v operi.

Vel konočne šunke

štajerska perutnina, delikatesni mesni izdelki, sveže meso vseh vrst
KONZERVE PASTETE
najboljše in najcenejše pri

Fr. Slamič, Ljubljana,
Gospodstvska cesta št. 6. 5793

— Predavanja za Francoski dan. V okviru Francoskega dne se bodo vršila 14. t. m. v kinu Ideal od pol 18. naprej tri predavanja s predvajanjem filmov. Predavali bodo člani društva Cercle International d'Etudes iz Pariza, ki s tem otvorijo turnejo po Jugoslaviji. I. Léone Bourdel, licencié en philosophie; II. Pierre F. Beque, licencié en droit; III. Exposition Coloniale de Paris de 1931 et le Maroc. III.

Ako hočete varovati svoje čevlje, zahtevajte povsod samo nedosegljivo angleško čistilo

SOLITAIRE

Henry Dupuy, membre du Comité du C. I. D. E.: »L'Indochine«. Predavatelj, ki se pripelje v Ljubljano v nedeljo dopoldne, ostanejo do torka pri nas in potem odpotujejo v Zagreb.

— Iz gledališča. V operi se bo drepi pela opereta »Pri trih mladenkah« z gđc. Lubejevo, subreto zagrebškega gledališča, v vlogi Hannerl. Znižane cene. — V drami

Najgrandioznejše filmsko vledelo vseh časov!

Kralji kraljev

Življenje, trpljenje in smrt našega Izveličarja Jezusa Kristusa.

Nad 10.000 sodelujočih!

Dveurne predstave
V glavnih vlogah najboljši umetniki! ob 3., 5., 7. in 9. uri.
Nepozabno!

Tel. 2730

Kino „Ljubljanski dver“

bo drevi premijera izvrstne vojne tragedije »Konec potie v prevodu Otona Zupančiča.

— »Potopljeno brodovje«. Samo še danes ob pol 3. popoldne in jutri ob 11. dopoldne bo zaključila predvajala ZKD v kinu Ideal film o nemški mornarici, slavni bitki pri Skagerraku in potopu nemškega brodovja pri Cap Flowu. Zanimivo filmsko delo naj si vsako očeda. Cene sedežev najnižje, od 2 Din dalje.

— Ene Magoličevih slik kupljena za mestno občino. Zupan g. dr. Dinko Puc je kupil za mestno občino Magoličev sliko »Pogled z Barja na Ljubljano«, ki je razstavljena v Jakopičevem paviljonu, kjer je prirejena sedaj razstava Magoličevih slik.

— Vodstvo po svoji jubilejni razstavi v Jakopičevem paviljonu priredi Srečko Magolič v nedeljo 13. t. m. ob 11. dopoldne. Povedal bo nekaj anekdot iz svojega življenja in slikarskega udejstvovanja ter tolmačil posamezne slike in njih nastanek. Ker se mnogi čudijo, kako je mogel v štirih letih izvršiti poleg svojega pravega poklica toliko slik, do pokazal svoje enostavne in praktične slikarske rekvizite ter pojasnil način slikanja. Prodanih je bilo doslej 26 slik. Do malega skoro vse ljubljanske šole so že obiskale pod vodstvom svojih profesorjev razstavo. Knjiga avtogramov ima že dokaj listov popisanih, pogreša se pa v njej še mnogo podpisov one inteligence, ki bi le ne smeli pogrešati. Pokažimo, da smo Slovenci kulturni narod. Pokažimo, da se zanimamo in znamo ceniti tudi umetnost, ne samo rokodelstvo in slične prireditve, ki prav nič ne blaže duše in srca. Razstava bo odprta do 5. maja.

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12

v oblekah in površnikih

najcenejši

— Zaključno predavanje »Soče«. V soboto 12. t. m. zaključijo »Soča« v salonu pri »Levu« letošnjo serijo predavanj. Ta večer bo predaval prvič v »Soči« g. dr. Mis Franta, mestni uradni zdravnik, o poglavih iz duševne higijene. Zelo važna panoga higijene, ki ima svoj izvor v Ameriki, od koder se brzo širi po celem svetu. Pridite polnoštevilno. Po predavanju nastopijo člani opernega pevskega zbora. Začetek ob pol 21. Vstop vsem prost.

— Naša delegacija pri otvoritvi velesejma v Milanu. Včeraj je potovala skozi Ljubljano naša delegacija k otvoritvi velesejma v Milanu. V delegaciji so gg. dr. Rudolf Steinmetz-Sorodolski, načelnik ministrstva trgovine in industrije, dr. Velimir Stoiković, načelnik kmetijskega ministrstva, in generalni konzul dr. Svetislav Predić.

— Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani bo imelo redni občni zbor na cvetno nedeljo 13. t. m. ob 15. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. K obilni udeležbi vabljene članice in naše žensktvo sploh.

Praško šunko različne delikatese in pristni kraški Teran nudi F. KHAM. Miklošičeva cesta št. 8

— Društvo za zidanje cerkve sv. Cirila in Metoda pri Sv. Krištofu v Ljubljani prav lepo prosi vse lastnike starih križev in spomenikov na opuščenem pokopališču pri Sv. Križu, da jih blagovolj darovati za novo cerkev sv. Cirila in Metoda. Ker bo nova cerkev sv. Cirila in Metoda tudi nekaka spominska cerkev za vse naše umrle, ki so pokopani pri sv. Krištofu, obšla načrt, po katerem bi se ohranili tudi spomin in imena teh pokojnikov. Oglasite se pri duhovniku cerkve sv. Krištofa za informacije. Uradne ure dopoldne od 8. do 11. ure in zvečer od 6. do 8. ure.

— Načrti za zgradbo Pokojniškega zavoda. Pokojniški zavod nam javlja: Naknadno sta prijavila soglasje za odkup svojih projektov po 5000 Din še inž. arhitekt Vladimir Mušič (Ljubljana) pod geslom »Ela« in pa arhitekt Aco Lavrenčič (Prah) pod geslom »101«.

— Pravoslavno parohijsko zvanje v Ljubljani obnavlja pravoslavni vernikom sledeče: Na Lazarevo soboto 12. aprila bo ob 3. uri popoldne blagoslovitev vrvice. Litija pojde iz kapelice v vojašnico vojvode Mišića kjer bo blagoslovitev vrvice, nato povratek v kapelo kjer bo ob 4. popoldne bdenije. Na cvetno nedeljo sv. liturgija ob 10. Dne 16. aprila v sredo bo ob 10

preosvečena liturgija. Na veliki četrtek 17. t. m. ob 18. bdenije. Na veliki petek 18. t. m. ob 16. večernja in iznos plaščanič. Ob 17. pridiga, nato ob 18. plač Matere božje. Na veliko soboto ob 6. zjutraj jutrenja, ob 16. večernja. — Na Voskresenje (velika noč) ob 4. zjutraj jutrenja z litijo. Isti in naslednji dan liturgija ob 10.

ADVOKAT

dr. J. Ražem

sporoča, da je otvoril svojo

ADVOKATSKO PISARNO
v LJUBLJANI, Dunajska cesta št. 31
(v Zidarjevi hiši). 5697

— Tovarišem iz svetovne vojne. Umrli je naš predsednik tov. Martin Colarič. Vaša dolžnost je, da se pogreba polnoštevilno udeležite. Pogreb na cvetno nedeljo ob 4. popoldne. Zbirališče pred Kmetstvo posojilnico, Dunajska cesta. — Glavni odbor ZSV.

— »Croatia« zavarovalna zadruga. »Croatia«, zavarovalna zadruga, je imela 5. t. m. v svoji palači v Zagrebu 44. redni občni zbor, kateremu je v prisotnosti lepega števila članov predsedoval predsednik zbora g. Vladimir Barten Nikolič, ki je, pozdravivši prisotne, naglasil močan razvoj in velik napredek tega domačega zavarovalnega zbora, ki se je dvignil na današnjo višino izključno z domačim trudom in kapitalom. Generalni ravnatelj zbora g. Hihovil Nikolič je prečital poročilo o delovanju zbora v letu 1929. Iz poročila je razvidno, da je bila v preteklem letu dosežena vsota od 3.807.907,41 Din na premijah in pristojbinah v elementarnem in življenjskem oddelku več kakor v preteklem letu. Za škodo izplačano je bilo v obeh skupinah 16.677.606,19 Din. Od početka zbora pa je bilo izplačano za škodo skupno 109.649.668,90 Din. Zadruga aktivna so dosegla z nevaloriziranimi predvolnimi nepremičninami znesek od 96.356.360,21 Din, to je več za 12.529.340,37 Din kakor v letu 1928. Premijske rezerve znašajo 57.700.574,05 Din in so v celoti

Nogavice, rokavice

najmoderneje kravatit, nudi po izredno ugodnih cenah tvrdka

F. M. ROZMAN — LJUBLJANA

Zidovska ulica 7.

— Lastni izdelki novih spomladnih —

— in letnih pletenin! —

krite v gotovini, prvovrstnih vrednostnih papirjih in nepremičninah. Zavarovane vsote in glavnice so dosegle v obeh skupinah znesek 9.624.120.012,75 Din. Pokojniški sklad združenih uradnikov in nameščencev znaša 2.725.804,50 Din. Doseženi čisti dobiček v 506.087,86 Din je bil razdeljen v smislu združenih pravil. Skupne rezerve s temeljno glavnico pa znašajo 64.605.143,01 Din (leta 1928, 54.030.892,20 Din). Člani so z zadovoljstvom in odobrjenjem vzeli na znanje poročilo o delu in lepega uspehu zbora v preteklem letu, soglasno v celoti odobrili predložene zaključne račune in podelili ravnateljstvu in nadzornemu odboru absolutorij za preteklo leto. Kuponi št. 12. združenih temelnic se izplačujejo od 8. aprila dalje po 10 Din. Občni zbor je še soglasno odobril nekatere spremembe združenih pravil in ponovno izvolil kot člane ravnateljstva gg. prof. arh. Janka Holica, Frana pl. Kukuljevića-Sakcinskega in Mihovila Nikoliča, kot novega člana pa g. dr. Branka Plivečiča. V nadzorni odbor je bil ponovno izvoljen g. Rudolf Erber, kot novi član pa g. dr. Ivo Spevec.

Za poletno sezijo so trajni kodri skoro za vsako damo neobhodno potrebni. Kodre Vam vestno in priznano dobro naredi

damski česalji salon

Gjnd Aleksander

LJUBLJANA — KONGRESNI TRG ŠT. 6.
V posebnem oddelku sta na razpolago dva najnovejša aparata. Kodranje je v dveh in pol urah izvršeno.

— Pomladek Jadranske straže na I. deški meščanski šoli v Ljubljani-Prule priredi v nedeljo 13. t. m. ob 10. dopoldne v šolski telovadnici na Prulah interno akademijo. Na sporedni je igra, deklamacije, petje ter igra šolskega orkestra. Vstop prost. Prostovolni darovi se hvaležno sprejemajo.

Hišnim posestnikom

se priporoča, ako hočejo imeti dobro popravljene peči, da pustijo iste popraviti eventualno nove postaviti že sedaj spomlad, ker se čez poletje popolnoma posušijo. Ako se pusti popraviti peti tik pred pričetkom kurjenja, se ne posušijo dobro oziroma se zaradi kurjenja suši prehitro, vsled česar hlovice rada popoka in spet odpada.

Podpisana tvrdka je pripravljena sedaj spomlad izvršiti vsakovrstna pečarska dela in popravila po najnižjih cenah in dovoliti daljše plačilne roke odnosno mesečne obroke po dogovoru.

Zagotavljajoč solidne postrežbe se priporoča tvrdka

F. P. Vidic & Komp. in Anton Kovačič, tovarna peči in štedilnikov, Vič — Ljubljana.

u— Interna plesna vala. S O Preporoda bo v nedeljo 13. t. m. v mali dvorani Kazine. Začetek bo točno ob 4. uri. Vljudo vabljivi.

u— Vandalstvo početje. Včeraj ponoči so neznani ponočnjaki poškodovali šele pred kratkim popravljene most čez Gradaščico v Kozlju. Rogovileži so podirili ograjo pri mostu in razmatali več plotov. S tem je bila ogrožena tudi varnost pasantov, do čim trpi mestna občina dokajšnjo škodo. Gospodarski urad mestne občine je na intervencijo policije odredil takojšnjo popravilo mostu.

u— Ponesrečena pri delu. V tovarni pločevinastih izdelkov »Saturnus« v Mostah se je pripetila hujša nezgoda. Delavka Ljudmila Bevdčeva je bila zaposlena pri stroju za rezanje pločevine, pri čemer pa je postala neprevladna. Stroj ji je nenkrat pograbil za levo roko in jo precej poškodoval. Nož ji je prerezal tudi kite, zaradi česar so jo morali nemudoma spraviti v splošno bolnico.

u— Okraden delavec. Delavec Tomo Horvat iz Most je nazaril na tamonišnji stražnici, da je udril v njegovo podstrešno sobo neznani zlikovec, preiskal njegovo posteljo in mu odnesel izpod zglavja listnico s 300 Din.

Gozdna semena

SAŠA STARE, Mengeš.

Zahtevajte cenik.

Iz Maribora

a— Študijska knjižnica ostane ob 16. do 23. t. m. zaprta. Zadržja izdaja knjig pred velikonočnimi prazniki bo v torek 15. ob 15. do 18.

a— 1608 rekrutov je bilo te dni pozvanih v vojaške. Razen bolnih, ponesrečenih in onih, ki so pod ključem, so se javili vsi. Danes so odpremili rekrute k določenim kadrom.

a— Oblastna Strelska družina v Mariboru sporoča svoemu članstvu in prijateljem strelskega sporta, da odpravi letošnjo strelsko sezono v nedeljo 13. t. m. Vsi strelci se vabijo, da se tega dne zberejo ob 8.30 na Trgu Svobode, odkoder bo skupen odhod na garnizijsko strelišče. Pohod s spremstvom vojaške sodbe in upravnim odborom na čelu. V primeru dežja se otvoritev odgodi na nedoločen čas.

SOLITAIRE

najpopolnejše čistilo za čevlje in usnje vseh vrst in barv.

Iz Celja

e— V ponedeljek vsi v Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek 14. t. m. ob 20. bo predaval predavatelj celjskega Ljudskega vseučilišča v meščanski šoli urednik g. Davorin Ravljen iz Ljubljane o svojih vtisih z nedavnega potovanja med našimi rojaki na Westfalskem. Vse celjske obiskovalce predavatelj na Ljudskem vseučilišču vabimo na to zanimivo in poučno predavanje. Večer je istočasno zamišljen kot del Francoskega dneva v korist poplavljenim v južni Franciji. Zato je upati, da bo dvorana napolnjena do zadnjega kotička.

e— Francoski dan v Celju. Mestni župan in predsednik odbora za prireditve Francoskega dneva v Celju g. dr. Gorizan razglasa: V smislu brzojavnih nalogov predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje posle bo 14. t. m. v vsej kraljevini Francoski dan z nabiranjem prostovoljnih prispevkov za poplavljenim v Franciji. V ta namen je bil 8. t. m. izvoljen poseben pripraviljalni odbor, ki ima nalogo tebe akcije zagotoviti v Celju čim večji uspeh. Celjsko občinstvo vabim, da prisloži kruto prizadetim poplavljenim našega prijateljskega in zavezniškega naroda na pomoč s čim izdatnejšimi prispevki, ki se bodo pobirali s posebnimi polami, sprejema jih pa tudi tajnik g. Krušič na mestnem magistratu. Seznanji darovalci in prispevkov bodo predloženi kraljevski banški upravi v Ljubljani.

e— Jubilej Celjskega šahovskega društva. Izredni občni zbor Celjskega šahovskega društva bo drvi ob 20.30 v gostinjskih prostorih hotela »Evrope« v proslavo desetletnice z naslednjim dnevnim redom: slavnostni nagovor predsednika, tajnikovo poročilo o razvoju društva, imenovanje častnih in ustanovnih članov, razdelitev diplom, simulanka, ki jo bo igral z 14.30 igralci okrožni sodnik g. Emil Kramer iz Maribora. Udeležbe se je lahko tudi nečlani, pač pa mora vsak prineseti s seboj čim večjo šahovnico.

e— Velikonočne počitnice na celjski rešni gimnaziji se prične z jutrišnjim dnem. V ponedeljek 14. in v torek 15. t. m. bodo imeli dijaki še duhovne vaje, v sredo pa bodo popolnoma prosti. Počitnice bodo trajale 10 dni in se prične redni pouk šele v petek 25. t. m.

e— Članom Jugoslovanske Matice v Celju. Občni zbor »M« v Celju bo danes 12. t. m. ob 20. v rdeči sobi Narodnega doma. Pridite sigurno!

e— Nadaljevanje prekinjene seje Aero-kluba v Celju bo v ponedeljek 14. t. m. ob 20. v klubovi sobi hotela »Evrope«.

Vremensko poročilo

meteorološkega zavoda v Ljubljani

10. aprila.

(Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlažnost v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. padavine v mm).

11. aprila.

Ljubljana: 7. 757,8, 8. 88, mirno, 10. dež, 5.3. Maribor: 7. 757,1, 8. 85, mirno, 10. —. Zagreb: 7. 757,5, 10. 75, NNE 4, 10. dež, 0.2. Beograd: 7. 757,6, 9. 85, mirno, dež, 1. Skopje: 7. 759,5, 6. 85, mirno, 10. —. Skoplje: 7. 759,5, 7. 90, mirno, 6. —. Split: 7. 758,6, 12. 85, ESE 4, 9. —.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 13,8, najnižja 7,2; v Mariboru 7; v Zagrebu 18; v Beogradu 6; v Sarajevu 5; v Skoplju 3; v Splitu 11.

Solnce vzhaja ob 5.23, zahaja ob 18.41. Luna vzhaja ob 17.58, zahaja ob 5.8.

Danajša vremenska napoved za soboto: Milo, spremenljivo vreme bo trajalo daljša.

SPORT

Danes ob 17.15
Hajduk : Hermes
Jutri ob 14.30
Primorje : Jadran
ob 16. Hajduk : Ilirija

Moštvo državnega prvaka prispe v Ljubljano danes ob 8.24 ter bo uporabilo predpoldan za odpočitek. Popoldne pa nastopi proti Hermesu, ki bo najbrže ojačen z dvema igralcema Ilirije. Hermes stoji pred težko nalogo.

ter nima ravno hvalnega nasprotnika, ki bi štedil z goli. Obramba Šiškarjev mora prestatu najtežji preizkus. Hermesova igra temelji predvsem na ofenzivi, ki ima v napadalnem trju najboljše orožje. Proti Hajduku bo pa stvar precej drugačna. Srednji križec Zalokar je

duša Hermesove ofenzivnosti in je bilo v dosedanjih nastopih njegovo glavno stremenje podpirati napad z uporabnimi žogami. Danes bo pa moral ubrati povsem druge strune. Njegova najvažnejša naloga je držati famozni napadalni teret gostov. Imel pa bo težko stališče, ker je telesno mnogo šibkejši in tudi ne dosega nasprotnika v igri z glavo. Radi tega je nujno potrebno, da mu pomagata branilca. Od njegovih partnerjev se lahko povsem zanesne na Košeninca, ki pa najbrže ne bo imel časa priskočiti na pomoč. Ako bo hotel držati famoznega Kragiča, bo imel dovolj posla. To je pa tudi njegova glavna naloga, kajti Kragič pred golom pomeni skoraj siguren gol.

Zmaga Hajduka je sigurna gre predvsem za to, da doseže Hermes čim čistejši rezultat. Zato je potrebno, da vsak posameznik izpolni svojo nalogo vstopa. V medsebojnem telesnem boju je državni prvak na boljšem zaradi fizične nadmoči. Treba bo podajati žogo pravočasno. Hermes je znan po svoji prizemni igri, kar mu bo tudi danes lahko mnogo koristilo. Nikakor se ne sme spuščati v visoko igro, v kateri je Hajduk mojster. Upati je, da se bodo Šiskarji dobro držali in da ne bo na ta način igra preveč enostranska.

Nadaljevanje nogometnega prvenstva

Jutri se nadaljuje nogometno prvenstvo tekmovanje s tekmo med ASK Primorjem in SK Jadranom. Oba kluba nastopita v predtekmini na igrišču Ilirije ob 14.30. Dopolodne igrajo na igrišču Ilirije prvenstvene tekme: ob 9. Grafika : Reka, ob 10.30 Ilirija rez: Hermes rez.

Na igrišču ASK Primorja nastopita v borbi za točke dopoldne ob 9. Krakovo : Natak, ob 10.30 rezerve ASK Primorje in Jadrana.

Popoldne absolvira poizkusno tekmo ob 14.30 Korotan s Svobodo II.

Službene objave LNP

(Nadaljevanje iz seje p. c. dne 9. aprila 1930.)

Verificirajo se prvenstvene tekme Ilirija I. : Hermes I. 3 : 0. ASK Primorje I. : SK Svoboda I. 4 : 1. SK Ilirija rez. : SK Svoboda rez. 6 : 0. ASK Primorje rez. : SK Svoboda rez. 4 : 1. SK Grafika : SK Krakovo 6 : 0. SK Celje : Atletik Sportklub 5 : 1. Atletik Sportklub : SK Olimp 3 : 2. SK Celje : SK Olimp 4 : 1. SK Amater : SK Trbovlje 4 : 0. I. SSK Maribor : SK Rapid 7 : 1. I. SSK Maribor : SK Železničar 4 : 1. SK Železničar : SK Svoboda 5 : 2.

Verificirajo se pokalne tekme SK Olimp : SK Atletik I. : 1. SK Celje : SK Olimp 3 : 1. I. SSK Maribor : SD Rapid 2 : 2. ASK Primorje : SK Ilirija I. : 0. I. SSK Maribor : SK Železničar 4 : 2. SK Jadran : SK Grafika 2 : 1. SK Svoboda : SK Hermes 5 : 2.

Odobri se tabela jesenskega II. razreda v Ljubljani:

Grafika	4	4	0	0	16	0	8
Slovan	4	4	0	0	11	2	8
Slavija	5	3	0	2	9	5	6
Krakovo	5	1	0	0	5	15	2
Natak	5	1	0	4	3	12	2
Reka	5	1	0	4	3	12	2

Razveljavljena tekma Grafika : Slovan se ima še odigrati. — Tajnik II.

Sekcija ZNS. (Štebeno). Delegirajo se k teknam dne 12. in 13. aprila 1930: Igrišče Ilirije: 12. aprila ob 17. Hajduk : Hermes, g. Deržal; 13. aprila ob 9. Grafika : Reka, g. Mohorčič; ob 10.30 Hermes II. : Ilirija II. g. Marinič; ob 14.30: Primorje I. : Jadran II. g. Pevalček; ob 16. Hajduk : Ilirija, g. Scheller. — Igrišče Primorja: ob 8.45 Natak : Krakovo g. Černy; ob 10.30 Primorje II. : Jadran II. g. Dolinar; ob 14. Korotan : Svoboda II. g. Setina. — V Mariboru: ISSK Maribor : SK Celje g. dr. Planinšek. — V Celju: ISSK Maribor : SK Celje g. Ochs. — Tajnik.

Službene objave LHPA. (Iz seje u. o. 10. t. m.). Na znanje se vzame novi odlok SK Ptinja. Čitajo se s pravom nastopa na vseh tekmah dne 18. aprila t. l. za SK Muro Sakotnik Jožica, za TKD Ateno: Virens Olga, Dvogan Zlata, Smuc Ivica, Smuc Neta in Stadiš Zlata. Verificirajo se sledeče prv. tekme: SK Sava - SK Celje z rezultatom 6:5 (3:1) za Sava, SK Mura - SK Ilirija z rezultatom 14:8 (8:4) za Muro in SK Mura proti TKD Atena z rezultatom 6:6 (4:3 za Muro). Soglasno se sklene vložit proti pisnu Ponedeljkove kritike S. S. o prv. tekmi Maribor proti Ilirija ovadbo na ZHS. Ugraja se odgovor BHPA za mladinsko reprezentančno tekmo Beograd : Ljubljana. — Tajnica.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Za tekmo proti rezervi Jadrana naj bodo jutri ob 10. v garderobi naslednji igralci: Oblak, Sinkovic, Bizjak, Jug II., Vindiš, Pisek II., Lipovšek II., Jež, Klopčič, Terček, Bauer, Bau, Baumkirchner II. in Sikolet. Prvenstvena tekma s prvim moštvom Jadrana se odigra na igrišču Ilirije. Zbirališče ob 14. pred vhom na igrišču Ilirije. — Načelnik.

Iz SK Ilirije. Za današnje popoldansko tekmo proti Hajduku se odražajo naslednji g. z. za blagajniško službo: Pevalček I., Smole, Baltesar. Nastop službe za blagajnike in reditelje točno ob 16.30: Istočasno morajo biti na igrišču tudi službeni odoborniki. Za nedeljske tekme so določeni poleg gornjih blagajnikov še g. z. Habič, Pöschl in Miklavčič I. Nastop službe pol ure pred početkom predigre. Članske ugodnosti so za te tekme ukinjene. Za izvršujoče člane je rezerviranih izjemoma omejeno število znižanih vstopnic, ki se dobe popoldne ob 15. do 16. v klubovi sobi. Vsi oni g. z. ki imajo vstopnice v predprodaji, se naprošajo, da obračunajo iste danes popoldne ob 15. do 16. v klubovi sobi. Vsi oni, ki še vedno hranijo poedine predmete v omarih drsališčne garderobe, se naprošajo, da jih odnese do 13. t. m. Po tem terminu uprava drsališča ne garantira več za te predmete.

SK Svoboda. Jutri v nedeljo trening I. moštva ob 9.30 na igrišču Primorja. Prosim do 9. v naši garderobi. Vsi in točno. Rezerva igra tekmo ob 14.30 s SK Korotanom samo ob lepem vremenu. Naslednji naj bodo do 13.45 v naši garderobi. Fugina, Popovič, Slavko, Starmar, Smolnikar, Podrekar, Edo Drnovšek, Starmar II., Jakša, Hočvar, rez. Krivacki, Snol. Reditelji: Bogme, Brvar, Rado.

SK Grafika. Za nedeljsko prvenstveno tekmo z SK Reko se pozivajo sledeči igralci: Wohlmuth, Mihelič, Škrabar, Palček, Kmetič, Pukl, Pelicon, Urbančič, Katavič, Štupica, Brumen, Korbar, Stöhr, Trpin, da se točno ob 8. zjutraj zglase na igrišču SK Ilirije. — Načelnik.

SK Ilirija. Ping-pong sekcija sprejema nove člane na naslov tajnika Tepina Marjan, Ljubljana Ahacileva 10.

SK Krakovo. Jutri prvenstvena tekma s SK Natak na igrišču ASK Primorja. Postava moštva: Černy, Novak, Jeršek, Novosel, Logar, Grabljan I. in II. Vager, Jesenko, Blamir, Borčupsky, rez. Kučvica. Moštvo naj bo na igrišču ob 8.30. Stranski sodnik: Klančar; reditelji: Kačar, Marinič, Sprager. Prosimo točno. Kapetan.

SK Natakar pozivlja točno ob 8.30 v gostilno pri Kačiču igralce: Ozebek, Jelnikar, Dolinar, Strnad, Čiro, Pip I. in II., Wohlfart, Kastelec, Zajc, Slapar, Novak, Petovšek. Stranski sodnik: Mirtič, reditelji: Rojc, Kobal, Narobe. — Točnost!

SK Reka. Jutri prvenstvena tekma s SK Grafiko. Na igrišču Ilirije naj bodo točno ob 8.30: Besenčar II., Jež III., Battelino I., Mihelič Galič, Venturini, Gabrovšek I., Košir, Thuma, Loborec III., Eržen; rezerva Česnik, Corić.

Nogometna tekma na Jesenicah. V nedeljo, dne 13. t. m. ob 15. bo na sokolskem igrišču v Kurji vasi prijateljska nogometna tekma, med SK Bratislavom in SK Svobodo (Jesenice).

Motokolesarski klub Ilirija priredi v nedeljo 13. t. m. izlet v Stično in Multave. Odhod kolesarjev iz Zvezde ob 12. motokolistov ob 20.30. Prvi cilj na trgu v Višnji gori, nato skupni odhod v Stično. Ob 14. ur sestane s člani motokoleskega Novo mesto v restavraciji pred kolodvorom na Ivančni gorici. Ob 15. skupni odhod na Jurčičev dom na Muljavi.

Gospodarstvo

Osnove zavarovanja živine

V zagrebškem »Jugoslovanskem Lloyd« je g. dipl. com. Gomišek načel prav važno vprašanje zavarovanja živine. Govoreč splošno o pomenu zavarovanja, razpravlja tudi o praktičnih osnovah tega zavarovanja. Pri tem se ogreva za vzajemno zavarovanje ter predlaga celo nekaj nov banovinskih davkov, iz katerega naj bi se krija škoda živinorejcem zaradi kakoli živine v sili ali poginjenja.

Sodim, da smo si vsi edini glede važnosti in potrebe zavarovanja živine. V drugih naprednejših državah imamo že take zavarovalnice v tej ali oni obliki, pri nas pa je ta važna ustanova komaj v povojih. Kake važnosti je zavarovanje živine, nam kažejo podatki drugod. Tako znaša n. pr. v Českoslovaški letna škoda na poginuli živini (pri nas doslej ni tozadevnih statistik) pri vrednosti živine od 16 milijard Kč, kar pol milijarde ali prav 8 odstotkov vrednosti. Z drugimi besedami bi dejali, da požre rizično živinorejce vse obrsti glavnice, vložene v to panogo.

Vendar pa vidimo, da je zavarovano v Českoslovaški pri privatnih, akcijskih in vzajemnih zavarovalnicah le 3 odstotke živine, dočim je n. pr. na Bavarskem nad polovico živine zavarovano. Odkod ta razlika? Vzrok razlike je v osnovi zavarovanja. Pri privatnih akcijskih in vzajemnih zavarovalnicah v Českoslovaški so zavarovalne premije tako visoke, da jih zmore le veleposelnik, ki razpolaga z denarjem ali vsaj s kreditom, dokoli mali posestnik komaj zmore denar za nakup živine in nima kje vzeti denarja za zavarovalne premije.

Na Bavarskem so si pa osnovali živinorejci že pred 45 leti zavarovanje živine na osnovi samopomoči. Danes je tam zavarovanje tako razširjeno, da prav to veliko število zavarovanih glav pomenjuje zavarovanje, predvsem poslovne stroške (režijo), ki so pri malem številu zavarovanih glav glavni vzrok dragih premij. Režija samopomočnega zavarovanja znaša na Bavarskem le 0,17 odstotka zavarovane vsote. Jedro zavarovanja pa je prav v čimvečji razširjenosti. Samopomoč pa skrbi še za to, da se ne more zavarovanje zlorabljati.

Prav ta razglabljanja so odločilno vplivala na prizadeje kroge tudi na Českoslovaškem, kjer so se nedavno tega prigodilo ankete v kmetijskem ministruvju izrekli soglasno za zavarovanje na osnovi samopomoči. Ne gre sicer, da bi kar slepo posnemali Čehe, tu pa sodim, da so pri nas še tehnejši vzroki za zavarovanje živine na osnovi samopomoči. Premislimo samo, da naš mali posestnik ali celo bajtar nikakor ne zmore tisočakov za nakup pitanih svinj, zato kupi za enjen denar pujske-odlojke, v katere vlaga pomalem delo in denar, kakor v hraniček. Da bi svinjno drago zavaroval, ne zmore, pač pa zlahka utrpi par kovačev za samopomoč, posebnosti, da mu baš samopomoč nudi možnost v primeru nesreče priti spite do prašiča, kar bi nezavarovanemu bilo pač nemogoče. Pri vsem tem pa ima živinorejca še zavest skupnosti in ga ne muči vedna skrb, kaj bo, če pride nesreča. Z zavarovanjem se zviša rizično in tako poveča repabilitivnost živinorejca.

Na podlagi vseh teh dejstev pač ne vem, kako more g. Gomišek kar brez utemeljitve odkloniti osnovno samopomoč za zavarovanje živine. Nikakor se ne morem strinjati s predlogom g. G. za osnovo zavarovanja potom davkov in s tem vezanega prisilnega zavarovanja. To bi bil ekok v temo. Vemo pa, da gospodarstvo ne prenese skokov, temveč le postopen razvoj. Končno pa oslune vprašanje, če je sploh dobro podražiti razne gospodarske ustanove. Napredna Amerika je odločno proti temu. Imajo pa tudi oblast (Rate fixings commission), ki določa, koliko odstotkov dividende smejo nesti družbe, ki imajo v rokah javne dobrine (Public utility corporations), kakor n. pr. elektriko, vodo, prometna sredstva itd. Dokler pri nas take oblasti nimamo, preostaja za zavarovanje naše živine edina pot preko samopomoči.

Občni zbor Gremija trgovcev v Kranju

Preteklo sredo se je vršil v restavracijskih prostorih Narodnega doma v Kranju redni občni zbor Gremija trgovcev za srez Kranj, ki so se ga udeležili poleg domačih tudi trgovci iz škofjeloškega in tržiškega sodnega okraja. Načelnik gremija g. Franc Sire, ki je vodil občni zbor, je podal obširno in izčrpano poročilo o delovanju gremija v letu 1929. Iz njegovega poročila posnema-

Lahko prebavljiva
in moči dajoča!

KUNEROL
100% ČISTA MAST IZ KOKOSOVH OREHOV

mo, da je gremij mnogo storil za interesne zadeve trgovskega stanu in zlasti tudi za trgovsko šolstvo. Gremij je šel v začetku preteklega leta 758 članov; med letom jih je pristopilo 57, izstopilo pa 63, tako da šteje sedaj 752 članov, od katerih odpade med drugimi na trgovino z mešanim blagom 254 na specerijo 11, na manufakture 22, na branjarijo 54, na kramarijo 17, na galanterijo 17, na trgovino z lesom 83, na trgovino z železnino 2, na sejmarijo s krojinim blagom 19, na trgovino z deželnimi prideletki 36, na trgovino z usnjem 14, na trgovino s čevlji 14 in na trgovino z živino 32. Vajencev je šel gremij koncem pre. leta 114, od teh na novo prijavljenih 42, opročenih pa 31. Poleg glavnega odbora so obravnavali lokalne zadeve podoborbi v Kranju, Škofji Loki in Trzinu.

Trgovskemu šolstvu je gremij posvetil veliko pažnjo. Vzdrževal je tri gremijske šole, in sicer trirazredno v Kranju, ki ji je obiskovalo 59 učencev in učenk, enorazredno v Škofji Loki z 10 učenci in enorazredno v Trzinu z dvema oddelkoma iz 19 učencev.

Tajnik zveze gremijev g. Kaiser iz Ljubljane je podal izčrpano poročilo o stanju trgovine in delovanju gremijske zveze. G. Berjak pa je poročal o računskem zaključku za l. 1929. ter o proračunu za tek. leto, ki izkazuje 114.540 Din potrebštin. Sprejemnine, vajejske pristojbine in doklade ostanejo tudi letos nespremenjene. Spremenila so se pravila v tem smislu, da je zdravniška preiskava na novo sprejetih vajencev obvezna in da se uvedejo vajejske preizkušnje v zadnjem četrtletju pred dokončano učeno dobo.

Načelnstvo je bilo z volitvami spopolnjeno ter je bil za načelnika izvoljen gosp. Franc Sire, Kranj, za podnačelnika pa gg.: Berjak Franc, Kranj, Globoknik Franc, Trzin in Savnik Anton, Škofja Loka.

— Zagrebški gostilničarji in pivovarne. Društvo gostilničarjev, hotelirjev in kavarnarjev v Zagrebu je na podlagi sklepa seje od 8. t. m. obrazložilo svoje stališče napram pivovarjem v posebnem komuniqueju, iz katerega posnemamo naslednje podrobnosti: Pivovarne v Jugoslaviji so kartelirane ter so si države razdelile na interesna področja. Zaradi visoke carine, ki znaša 1100 Din za hl brutto za neto, tako da se plača ta visoka carina tudi za sod ki tehta 82 kg za hektoliter, je konkurenca inozemskega piva nemogoča in pivovarne lahko držijo visoke cene. V Zagrebu etane pivo 728 Din za hl, pri čemer je računano 220 Din za trošarine (64 Din državne, 60 Din banovinske in 100 Din mestne), tako da dobijo pivovarne dejansko 308 Din. Ta cena pa je za okrog 300 Din nad svetovno ceno. Znano avstrijsko pivo »Puntigam« se ponuja franko Zagreb brez carine in trošarin po 376 Din za hl, pri čemer so računani tudi stroški povračila sdatov. Pivovarne v Plzinu in Budjepevcih pa računajo tamošnjim gostilničarjem pivo postavljeno v lokal s potrebnim ledom po 288 Din za hl. To pivo bi stalo dostavljeno v Zagreb nazval visoki prevozniki in 4715 Din. Društvo je poslalo mercajdajnim faktorjem predstavko, v kateri zahteva, da se ukine ali zniža carina, kar bi prišlo pivovarne, da zniža cene. Ugotovljeno je, da so v naši državi produkcijski stroški znatno nižji nego v Českoslovaški in zato ni razloga, da bi bilo pri nas pivo toliko dražje. Na seji je bilo soglasno sklenjeno, da se vsem karteliranim pivovarjem na ultimativni rok do 25. t. m. za znižanje cene piva (za 200 Din pri hl) ker bodo v protivnem primeru vsi gostilničarji in kavarnarji v saviški banovini prenehali pred pivovarjami, ker bo organizacija poskrbela za to, da se gostilničarji, ki so pivovarjem kaj dolžni, zaščitijo pred eventualnimi grožnjami od strani pivovar. Končno bodo gostilničarji pozvani, da podpirajo naše vinogardništvo in jtm omogočijo prodajo vina.

BORZE

11. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet manjši; le devizah Praga in New York je bilo nekaj več potrebe. Tečaj deviz kažejo zopet nazadujočo tendenco; tako je deviza Dunaj popustila od 7.9737 na 7.9694, deviza New York od 56.445 na 56.425 in deviza Trst od 296.30 na 296.42.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda danes trgovala za kaso po 415,5 in za maj po 416. Blairova posojila so dalje čvrsta. 7% Blairovo posojilo se je trgovalo po 86,75 za 8% pa se je nudil denar že po 98. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Prastedionu po 900 — 905, v Union banki po 80 — 83, v Ljubljanski kreditni po 120 in v Zemaljski po 150. Med industrijskimi papirji je prišlo do prometa v Dubrovniku po 440 — 442, v Tivornici vagonov po 115 in v Slavoniji po 200.

Devize in valute

Ljubljana. Amsterdam 22.72, Berlin 13.4825 do 13.5125 (13.4975), Bruselj 7.8937, Budimpešta 9.885, Carih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 795.44 do 798.44 (796.94), London 274.67—275.47 (275.07), New York 56.335—56.525 (56.425), Pariz 221.46, Zagreb. Amsterdam 22.678 — 22.733, Dunaj 795.44 — 798.44, Berlin 13.4775—13.5075, Bruselj 789.37, Budimpešta 987 — 990, Milan 295.383 — 297.383, London 274.67 do 275.47, New York 56.3250 — 56.5250, Pariz 220.46 — 222.46, Praga 167.05 — 167.85,

Curih, Zagreb 9.1275, Pariz 20.2050, London 25.10, New York 515.85, Bruselj 72.03, Milan 27.0450, Madrid 64.50, Amsterdam 207.25, Berlin 123.15, Dunaj 72.6750, Sofija 3.7450, Praga 15.2850, Varšava 57.85.

Effekti.

Ljubljana. 8% Blair 98.50 bl., 7% Blair 87 bl., Celjska 160 den., Ljublj. kreditna 120 den., Prastedion 9.5 den., Kreditni zavod 160 den., Vevče 132 den., Ruše 260 do 270. Zagreb Državne vrednote: vojna škoda aranžma in kasa 415.50 — 416, za maj 416 do 416.25 za december 422.50 — 424, investicijsko 86.75 — 88, agrarne 53.75 den., 8% Blair 98 — 98.25, 7% Blair 86.50 do 86.75; bančne vrednote: Prastedion 900 do 905, Union 198 — 20

KULTURNI PREGLED

Otvoritev jugoslovenske umetnostne razstave v Londonu

London, 10. aprila.

Včeraj je bila v Tate Gallery razstava sodobne jugoslovenske umetnosti. Otvoritev se je izvršila brez govora. Navzoči so bili zastopniki angleških umetniških krogov, Jugoslov. društva za Veliko Britanijo in delegacije iz Jugoslavije. Prirejena je bila popoldanska čajanka. Že v prvih urah je bil obisk zelo dober. Lista »Times« in »Morningpost« sta objavila članke, v katerih priznavata, da je ta razstava zelo zanimiva. Zvečer se je vršil slavnostni banket, h kateremu je bilo povabljenih 130 oseb. Predsednik Jugoslov. društva za Veliko Britanijo lord Henry Bentinck je v svojem govoru napil kralju Jugoslavije in kralju Velike Britanije. Izrekel je upanje, da bosta obe državi v bodoče vse tesneje sodelovali, ne v vojni, marveč pri ustvarjanju genialnih in lepih del v korist vsemu človeštvu. Izjavil je tudi, da smatra jugoslovensko razstavo za tako važno, kakor je bila sloveča londonska razstava sodobne francoske umetnosti, ki je l. 1911. predramila britsko javno mnenje iz umetniške letargije. Lordu Bentincku je odgovoril rektor Ivan Meštrovič. Frenetično aklamirani je sir John Lawery, eden najbolj znanih britskih umetnikov, izjavil, da kot slikar ne more govoriti o slikarstvu, da pa smatra jugoslovensko skulpturo za najboljšo kar je je doslej videl London.

Govorili so še Branko Popović, londonski poslanik Gjurij in dekan ljubljanske univerze dr. Izidor Cankar.

Kakor zatrjujejo najnovejša vest, je opaziti živahno zanimanje za nastup umetnin, posebno za skulpturo. Največ pozornosti vzbujajo dela Ivana Meštroviča, ki je že izza prejšnjih razstav dobro znan v vsem angleškem umetnostnem svetu.

Prof. Pavle Popović na Sorbonni

Pariz, 9. aprila.

Znani srbski slavist in literarni zgodovinar, profesor beograjske vseučilišča in član Srbske akademije Pavle Popović je bil nedavno povabljen, da predava na Sorbonni o jugoslovenski literaturi. Strokovnik krogom je že znano, da pripravlja prof. Popović obsežno delo, kakor ga doslej še nismo imeli: »Zgodovina jugoslovenske literature«. Krajši spis o tem predmetu je izdal že pred leti. Veliko delo, ki ga sedaj končuje, ima biti sinteza njegovega dolgotrajnega znanstvenega dela. To bo prvi velikopotezni poizkus, da se vsa jugoslovenska literatura izčrpnoma obdelata kot celota.

Na Sorbonni je imel prof. Pavle Popović tri predavanja, v katerih je dal zgledeno sliko kulturnozgodovinskega razvoja jugoslovenske literature z vso njeno raznolikostjo in pestrostjo.

Prof. Pavle Popović je predaval tudi v društvu Société des Slavisants o svetem Savi.

Glasbeno življenje v Ptuj

V teku enega leta smo imeli v Ptuj pri-liko slišati vse tri reprezentativne slovenske pevke zbor: lanske leto zbor učiteljev, letos pa zbor ljubljanske in mariborske Glasbene Maticice. Učitelji so nam dali jugoslovensko moderno, Ljubljanci so priskrili k nam z dokaj neenotnim turnejskim programom, medtem ko so nam Mariborčani pokazali nekaj razvoj slovenske zborove glasbe od njenega prvega resnejšega početka do pozne romantike in espressionizma.

Skladatelj g. Vasilij Mirk kot novi dirigent zbora mariborske Glasbene Maticice si je nadel nalogo, da pokliče še enkrat k življenju že dokaj pozabljen zborov glasbo iz preteklega časa. V tem smislu je otvoril dirigent s kratkim predavanjem koncert. Kot prvi je bil zastopnik v programu s šestimi zbori naš najresnejši starejši skladatelj dr. Benjamin Ipavc, katerega 100letno rojstvo obhajamo letos in v čigar proslavo se je vršil ta koncert. Dasi so njegove skladbe že precej pozabljene smo videli, da dober zbor s prav tako dobrim dirigentom lahko izvabi iz njih še mnogo življenja. — Ipavcu je sledil kot najmočnejša osebnost na našem glasbenem polju — A. Lajovic z zboroma: »Bolest koraca« in »Ples kralja Matjaža II«. Vedno lepi in globoko občuteni Ravnikovi »Poljski pesmi«, je sledil najinteresantnejši zbor programa, Kogojev »Trenotke«. Ko je to delo objavil l. 1914. dr. Gajmir Kerk v »Novih akordih«, je radi glasbenih novotarij v harmoničnem in melodičnem pogledu zbudilo mnogo pozornosti. — Sledili so

dalje ženski, moški in mešani zbori Lajovic, Adamica, Deva, G. Kreka in podpisane. Krekov moški zbor »Barčica« je zelo navdušil občinstvo tako, da je moral zbor še nekaj dodati in sicer slovaško narodno »Teče voda«. Program so zaključile slovenske narodne pesmi v harmonizaciji Pavčiča, Prelovca, Sonca in Adamica.

Zbor, ki ima za seboj že lepo preteklost, je tokrat nastopil z izključno slovenskim — in kar moram še posebej poudariti — z glasbeno vzgojnim programom. Zato se je zbor popolnoma izognil efektinim skladbam. G. Vasilij Mirk je s svojim predstavljanjem ostal zvest naradni interpretaciji; pozna se mu, da sovraži takozvano »petje na efekte«, ki se je žalibog vtihotapilo že v naše najboljše pevске zbor.

Zboru, odnosno njegovemu dirigentu, je ptujska Glasbena Matica poklonila venco, želeč mu mnogo nadaljnjih uspehov.

Karel Pahor.

Iz zagrebške kulturne kronike

Zagreb, začetek aprila.

Zagrebško gledališče je v znamenju gostovanj, bodisi posamenikov, ali gledaliških skupin. Tako je nedavno gostovala slavna francoska igralca Cécile Sorel s svojo družbo. Igrala je Tolsteja »Ano Karenino«, Dumasovo »Čamo s kamelijami« in Daudetov komad »Sapho«. Imela je kajpa, velik uspeh in je žela nedeljeno priznanje.

Nekaj dni nato so prišli Tegerstserji s svojimi tremi komadi: »Das sündige Dorf«, »Der letzte Kniff« in »Der Dorfheilige« — židovska skupina iz Vilne je dala takisto 3 komade v izvirnem židovskem narečju: »Teško je biti žid« (Schalom - blehem), »Dan in noč« (Ans ki) in »Zelena polja« (Hirschbeina). Slednji komad, že po aravri najbolj realističen, je bil tudi najbolj podan. Nekateri igralci so precej slabo in nerazločno izgovarjali »požirali« že itak težko umljivi dialekt. Gledališče so naropili skoro izključno zagrebški, njih »bližnji ali daljni sorodniki« oz. »svoje«. Nasprotno se pa žal ne more govoriti o polnem gledališču, ko so prišli v goste Angleži. Pokazali so se nam v Scheriffovi drami »Journey's end«, ki je postala na mah svetovno znana, kakor n. pr. roman »Na zapadu nič novega«. Zanimivo je, da pisec te drame, zajete iz svetovne vojne sploh ni pisatelj, temveč je njegov »Konec potovanja« le priložnostno delo, ki mu je že samo na tanihmanj prineslo kakih 4 milijone Din English Players so napravili s tem komadom na gledališču najboljši vtisk. To so kazali že z navdušenih obrazov in pa priznavala kritika. Drugi večer so dali dramo Leona Gordona: »White cargo«, o kateri je »Jutro« že poročalo.

Izmed »domačih« premijer je omeniti dve komediji in sicer »Constance« Williama S. Manghama in »Varam te, ker te ljubim«, po L. Vernerilu spisal R. Blum. Prva, »Constance« je angleška ljubka salonska igra. Vika Podgorca v glavni in naslovni vlogi posebeja ženo, ki ne pozna ljubosumja. Izredno ambiciozna je ta naša Vika. Hrvatično izgovarja skoro lepše od svojih kolegij, posebno naglas ji je vedno jasen in čist. V tej vlogi je skoraj malo presigurna — svoje zmage.

Druga komedija »Varam te, ker te ljubim« je bila dana s spremljevanjem Erwinove glasbe. V glavni vlogi je nastopila ga. Nada Bobić. Zanimivo je, da so recenzenti zagrebških listov z združenimi močmi padli po tej dokaj nedolži veseligrdi. Nazivajo jo »bulvarski, kafeantanski komadom«, sežeško realizirano slik iz »Fauna« ali »Vie Parisienne«, končno kot »fonilmski« pokus na odr. — Ko pa je bil pred meseci, niti v besedah, še manj pa dejanju decenati »Chicago« vzprijorjen celo v operni hiši, ni našla kritika potrebe, da to graja. Zgoraj imenovana komedija sicer res vsebuje nekaj pikantnih prizorov, vendar je v govoru popolnoma decenatna in se igra v malom gledališču, ki je tako la tako namenjeno predvsem veseligrdi. Vendar pa kritika ni v vsem složna in si celo nasprotuje. Zanimivo je n. pr. da pravi neki gospod: »da, čeprav je ta vloga kot nalašč prirojena za popularno Nado Bobičev, se ne bi smela igrati niti v Malem gledališču...«; medtem ko trdi drugi kritik: »da ova rola Babički uopne ne leži!« De gustibus...

V sredo 9. t. m. je slavil 50letnico umetniškega delovanja bivši ravnatelj in dirigent zagrebške opere g. Nikola Fallor. Ob tej priliki je bila slavnostna predstava opere »Carmen«, ki jo je dirigiral sam slavljene.

Dne 16. t. m. bo nastopil v veliki dvorani zagrebškega zbora slavni pevec Saljapin.

V umetnišem paviljonu je razstavil svoje slike akad. slikar Slavko Tomerlin. Vsa dela so v olju. Slikar Tomerlin je ljubitelj beline. Predvsem je mnogo snežnih pokrajin, narodnih motivov s hrvaškimi narodnimi nošami, kjer pride povsod do izraza bela barva in močna svetloba. Razstava bo odprta do 14. aprila.

Kakor v Ljubljani, je tudi v Zagrebu slavistični klub priredil predavanje o kritiki. V Zagrebu pa je nastopil sam Miroslav Krleža, ki je v dveurnem govoru neusmiljeno okral kritike zagrebških dnevnikov. Citiral je odlomke iz njihovih kritik in jih je, da se izrazim po zagrebško — strahovito zaskraval. Za predavanje je vladalo veliko zanimanje, prodali so za polovico več vstopne, nego gre ljudi v veliko dvorano Glasbene zavoda. Zato je prišlo do takega navala in razgrevanja, da je morala posredovati policija.

M. P.

Iz prestolnice

Beograd, 8. aprila.

Te dni so tudi pri nas gostovali angleški igralci »English Players«. Dali so tri komade, enega teh, Sheriffovo »Journey's end«, bo prihodnje dni uprizorila beograjska drama, tako da bo zanimivo primerjati domačo in tujo izvedbo. Angleški igralci so se nam pokazali kot zelo solidni realistični umetniki z nekaterimi hudožestvenimi tendencami. Pri njih ne opaziš, da bi kateri preveč silil v ospredje. Postranstvo podreja glavni. Njihova pozornost se razteza v enaki meri na največje in najmanjši vlogi. Zato smo imeli lep umetniški užitek in naši igralci in občinstvo lep primer dobre igre.

V paviljonu Cvijete Zuzorić se umetnostne razstave kaj hitro menjavajo. Dvorane niso nikdar prazne. Če že ni razstave, pa so vedno kak koncert ali predavanje. Že dejstvo samo po sebi dokazuje, da se v Beogradu bujno razvija kulturno in umetniško življenje.

Po ruski razstavi, ki je bila on dan zaorjena in ki jo je obiskalo kakih 10.000 ljudi, je bila 6. t. m. otvorjena trinajsta razstava društva srbskih umetnikov »Lada«. Vrh tega gostuje še pet članov društva »Zograf«. Razstavljenih je 150 slik in skulptur, vrhu teh je Ljubomir Ivanović priredil v drugi dvorani posebno razstavo svojih risb, lesorezov in linorezov (52 del).

Na tej razstavi, kolikor se tiče članov »Lade«, ne opaziš nikakih smelih eksperimentov; na nji vidimo samo rezultate mučnih naporov in znanja, domišljijo pa je določeno dokaj omejeno polje v okviru tega znanja. Pri gostih iz »Zograf« opaziš enako solidnost pri delu.

O tej razstavi se lahko govori zgolj dobro. Umetnost razstavljalec ne čelja samo, marveč govori zrelo umetnostno besedo — zrelo tudi tedaj, ko poedini umetnik nimajo neke posebno izvirne sile, marveč hodijo po že izlojenih poteh in se gibljejo v najboljših tradicijah.

Tu so razstavili ga. Beta Vukanović, ga. Milena Barjić-Pavlović, Dragomir Glišić, Miloš Golubović, Vasa Eškević, Ana Marković, Miodrag Petrović, Uroš Predić, Borivoj Stevanović, Milisa Cagjević, Todor Brakić in kiparji Dragomir Arambašić, Zivojin Lukić in Simeon Roksandić. Izmed članov »Zograf« so razstavili Zivorad Nastasić, Vasa Pomorišac, Zdravko Sekulić, Josip Car in kipar Ilija Kolarević.

Razstava Ljubomira Ivanovića kaže, da se tehnika risb, lesorezov in linorezov vedno bolj vdomačuje tudi v teh krajih, do čim so jo prej gojili skoraj izključno prečani.

Dd.

Jesenjin

»Poslednji bard ruske vasi«, Sergej Jesenjin je pri nas znan iz revij, ki so o njem ponovno pisale. V zbirki »1000 najlepših novela« (urejuje Ljubo Wesner, izdaja »Slovo«, nakladni zavod E. Zagotta v Zagrebu) je pravkar izšel »Roman bez laži«, v katerem Jeseninov prijatelj Anatolij Marienhof pripoveduje svoje spomine na tega nesrečnega poeta. Marienhof je sam pesnik. Z Jeseninom in z drugimi bohemci se je družil v najtemnejših dneh revolucije: v njenih prvih letih. To, kar nam pripoveduje, je — nehoti — mračna in pretresljiva slika ruske revolucije. Bohemi, ki se klajajo v tem meteu, so kakor zaostali ptici v jesenskem mrazu in dežju.

Zivahno in sugestivno pripoveduje Marienhof o literarnem ozračju revolucijske

Moskve. Docela drugačen svet od Murgerjevega v »La Bohème«. Jesenjin je tu orisan malo drugače, nego se ti kaže v svojih pesmih in v dosedanjih pričevanjih o njem. Kmet, ki ga je mesto preobrazilo v cinika. Marienhof opisuje intimne stike z njim brezobzirno iskreno. Nastopajo tudi nekateri drugi poetje — bohemi, n. pr. Hlebnikov, Molabuh, Meierhold i. t. d., potem Jeseninova kratkotrajna žena, pisalka Isadora Duncan.

»Roman bez laži« je naslov tej knjigi. Prav za prav ni roman, marveč le knjiga osebnih spominov. Toda ti spomini so taki, da odtetajajo romane. Glavna oseba Jesenjin ima vlogo junaka v romanu. Pravijo, da ni nič izmišljeno, vendar je knjiga izvala v Moskvi ostre in dolgotrajne polemike.

»Roman bez laži« je sila zanimiv dokumentaren spis. Ljubo Wiesner je dobro izbral, ko ga je izdal v svoji biblioteki. Ne dvomimo, da bo imel mnogo čitateljev, čeprav najbolj uživa tisti, ki že nekoliko pozna ruske literarne razmere v revolucijskih letih, osobito pa osebnost in delo Sergeja Jesenjina. Letos bo minilo pet let, kar je prostovoljno končal svoje vihravo življenje.

Stendhal

Pred 100 leti je končal slavni francoski pripovednik H. Beyle eno svojih mojstrskih del, roman »Rdeči in Crni« (Le Rouge et le Noir), ki ga je smatral za svoje najboljše delo. V spominih je zapisal o njem: »Ko sem pisal »Rdeči in Crni«, sem bil popolnoma srečen.« Začel je pisati v maju 1829. v aprilu 1830 pa je podpisal pogodbo z založnikom Levasseurjem. V maju je šel rokopis v tisk, vendar je Stendhal stavek toliko popravil in predelaval, da je roman v dokončni redakciji ugledal svet šele v novembru 1830. Izšel je v nakladi 750 izvodov po 2 zvezka in 750 izvodov po štiri zvezke. Če povemo še to, da je prejel 1500 frankov honorarja, plačilnega v treh obrokih, smo zapisali približno vse, v kolikor nas zanima zunanji historijski del romana.

Roman »Rdeči in Crni« je najboljša in umetniško najbolj močna slika francoske družbe po velikih napoleonskih vojnah, zlasti v tretjem desetletju 19. stoletja. Njegova centralna osebnost Julien je predstavljatelj mladega rodu. Že to daje romanu zanimivost. Toda knjiga »Rdeči in Crni« je več kot dokument o času, v katerem je nastala: je ena najlepših izpovedi človeškega duha sploh, zato ima trajno vrednost, prav kakor »Vojna in mir« in druga močna dela, ki obravnavajo zgodovinske dobe. »Rdeči in Crni« so izhodisti francoskega družabnega romana in veljajo kot eno izmed temeljnih mojstrov evropskega romana sploh. Kaj čuda, če pravijo, da je avtor »Filozofije umetnosti« bistroumni analitik H. Taine prečital ta roman šestdesetkrat.

Roman pa ni bil najboljši sprejet. Balzac je bil navdušen zanj, toda romantiki so ga devali v nič. Victor Hugo je videl pri nekem znanecu — pisatelju to knjigo na mizi in ga je vprašal: »Kako morete čitati kaj takega? Ali razumete to latovščino?« Flaubert je l. 1852. napisal: »Poznam »Rdeči in Bel«, ki pa se mi vidijo slabo pisani in nerazumljivi po karakterih in snovi.« Stendhal je sam dejal, da njegovi spisi niso za njegovo dobo: šele okrog leta 1880. bodo prišli v veljavo. Ni se uštel, Stendhal se že nekaj časa šteje med največje evropske pisatelje. Paul Valery ga je nedavno primerjal z Balzacom in je zapisal: »Oba sta delovala v eni in isti dobi in sredi iste družbe. Oba sta imaginativna opazovalca iste snovi.«

Stendhalovi spisi še vedno izhajajo v novih izdajah. Praška založba »Aventinum« je nedavno razpisala subskripcijo na nov češki prevod zbranih spisov avtorja »Rouge et le Noir«, Nemci imajo več izdaj, med katerimi je najlepšo poslala v svet založba Insel v Berlinu. Kdor se lahko naslaja z izvirnikom, bo dobil najcenejšo izdajo pri Laroussu. Tudi študije o Stendhalu se množijo; ena najboljših je izdal lani Rudolf Kayser, urednik znane revije »Die Neue Rundschau«.

Henri Beyle, ki je zaelovel pod imenom Stendhal, je bil nekaj časa konzul v Trstu. Ali je ta častilec Italije opazil tu tudi slovanski živelj?

Gostovanje Zvonimira Rogoza v Zagrebu. Bivši član ljubljanske drame, sedaj režiser in igratelj Nár. divadla v Pragi gosp. Zvonimir Rogoz bo nastopil 14. t. m. v zagrebškem gledališču v vlogi Hamleta. Za gostovanje g. Rogoza vlada v Zagrebu veliko zanimanje.

Knjižna povodenj v Nemčiji

Po najnovejši statistiki je izšlo lani v Nemčiji 27.558 knjig ali osemdeset knjig na dan. S to številko je Nemčija dosegla svetovni rekord na polju knjižne produkcije.

Ali je število knjig merilo kulture? Če bi bilo, kar pa nikakor ni, bi Francija daleč zaostajala za Nemčijo, saj je v Franciji izšlo lani 12.347. Tudi močna Anglija ni dala več kot 8927 knjig. (Seveda ni v nobenem navedenih primerov mišljeno število izvodov, naše številke se nanašajo na število del). Brez dvoma je, da je vpliv angleške in francoske kulture na svet večji, nego vpliv nemške.

Povodenj knjig, ki poplavlja Nemčijo, ni nič kaj razveseljeva. Nemcem tega pojavnosti ne zavidajo. S hiperprodukcijo je najbolj prizadeta knjiga sama in s knjigo vred vsa kultura. Med toliko množico knjig je mnogo slabih. Slaba knjiga pa ima to lastnost, da odvrača čitatelja od knjige. Z druge strani pa se je kupcu novih knjig težko spoznati v toliki poplavi, reklama mora biti hudo kričeca, kritika pa brez prave orientacije. Kakor vsako rekorderstvo, ima tudi založniško več slabih kot dobrih strani.

Spominu žrtev

Ne moreš prečitati brez ganotja zbornika »Pamjati pogibanih«, ki ga je poklonila pariška skupina ruske ustavne demokratske stranke (Partije Narodne Svobode) z Miljukovim na čelu spominu svojih po boljševiki umorjenih pristaev. Število slednjih šteje več tisoč; zbornik navaja samo do 60 imen, a vtisk, ki ga zapuščajo v čitatelju, ni zaradi tega nič manj porazen. Zamislmo se v duševnost mladega nadarjenega znanstvenika, fizika, ki se ni vtikal v politiko; zaprl so ga pod pretrvezo, da je pomagal nekemu sorodniku pri pobegu iz Rusije, bil pa je zopet izpuščen, ko se je razblinila ta tožba v nič. Naposled, teden dni pozneje je v »Izvestijah« prečital svoje ime med »obsojenimi na najvišje odmerjeno kazeno«, t. j. med sovražniki revolucije s kratko pripombo: »Obsojba je izvršena nocoj.« Nekaj ur pozneje so ga prijeli in ustrelili. To je življenska zgodba docenta I. Trifonova. Kateri novi Dostojevski bo lahko popisal njegove muke? Med drugimi žrtvami so tudi ljudje, ki so zblazneli ali si vzeli življenje v ječi, izmučeni po stalnih mukah in groznjah. N. Ščepkin, ugledni član moskovske mestne uprave in moskovski poslanec v Dumi, je živel kakor preganjan volk, okrog katerega se vedno bolj zojuje krog gonjačev. Popis zasede, ki je nanj čakala v stanovanju, aretacije in ustrelitve, učinkuje bolj tragično, kakor vsaka revolucijska drama. Rešili smo se najuglednejšega buržuskega republikanca, ki bi lahko postal ruski Thiers, so zmagovalno zapisali morilci. Umrl je z besedami: »Preziram vas toliko, da se ne bojim smrti, na katero ste me obsodili!« Skoro nihče izmed obsojencev ni poskušal pobegniti. Vsi so pogumno z lastno krvjo plačali svoje prepričanje, da ne more biti Rusija rešena po nasilnem prevratu. Stari knez P. Dolgorukov, osebni prijatelj velikega Tolsteja, znani kulturni delavec, se je povrnul leta 1927. v domovino, »da bi umrl, ker je to boljše kakor življenje v emigraciji. Mi etari moramo mlajšim dati vzgled«. Pogumno je stopil pred rablje in do zadnjega bodril svoje somučnike.

Tragična usoda je zadela Stranko Narodne Svobode, ki je bila vedno miroljubna po svojih sredstvih in ciljih. Plačala je tuje grehe, ki so povzročili padec največjega svetovnega imperija. »Toda, — sklepajo uredniki zbornika — če smo umirali za naše prepričanje, je to dokaz njegove življenske zmogljivosti. Nova Rusija se bo spoprijela k našim smernicam, ker zahteva to kljub vsem motnjam in sili zgodovinski razvoju.«

Znanstvena alera v Nemčiji. Znanega nemškega raziskovalca in potovalca dr. Beslerja so kritiki obtožili, da je v svojih odkritjih v Južni Ameriki potvarjal, izmišljal in zaradi cenzijske zavijal razna dejstva ter se tako kot znanstvenik onemogočil. Zaradi teh očitkov so nastale dolge in strastne polemike. Naposled je posegla v zadevo »Gesellschaft für Erdkunde«, katere član je dr. Besler, in je stvar temeljito raziskala. Pri tem so prišle na dan še hujske reči, n. pr. da je objavil o tujih deželah pod svojim imenom in kot izsledek lastnih raziskovanj tuje razprave, ki so bile že pred leti publicirane v inozemstvu. Zaradi tega je moral dr. Besler izstopiti iz omenjenega učenega društva, ki bi ga bilo sicer samo izključilo.

Prvi češki režiser

(Jaroslav Kvapil.)

Jaroslav Kvapil je umetnik, ki je znan tudi v zunanem svetu. O njem je navdušeno italijanski H. Bahr, pa tudi mnogi drugi nemški, italijanski in francoski kritiki. V Jugoslaviji je precej znan kot režiser in kot dramatik. Nanj nas je pred kakimi dvajsetimi leti opozorila velika češka igralca Hana Kvapilova, ki je kasneje v trenutku obupa prostovoljno končala svoje mučeniško življenje. Nekateri pravijo, da se je za ta obupni korak odločila zaradi neozdravljive bolezni, medtem ko drugi zatrjujejo, da so jo prisilili še težji razlogi. Ta žena je dala Kvapilu mnogo pobude, in če nje ne bi bilo — kdo ve, ali bi se bil takemu krmu povzpel na tako višino.

Kvapil je prvi češki režiser, ki je zaslužil ime umetnika. Priznan je tudi kot pesnik, zlasti zaradi muzikalnosti; napisal je za gledališče več dram in bajk, med katerimi so najbolj znane »Zlatica« in »Oblakci«. »Oblakci« so igrali na hrvaških in slovenskih odrih. Kvapil je bil v stikih z mnogimi našimi pisatelji in gledališkimi strokovnjaki, ki so se družili z njim in propagirali jugoslovensko dramo. Med vojno je v politične namene češče potoval na slovaški jug. Agilen in sposoben je za vsako delo; odlikoval se je torej tudi kot politik. Njegova za-služja je, da so češki pisatelji skoraj korporativno podpisali sloveči proglas političnim voditeljem med svetovno vojno. Umljivo je, da je v tem času znanemari gledališču. Medtem so nastopile nove smeri v vseh umetnostnih panogah. Vojna je razveljavila in preobrnila mnoge vrednote in v kaosu —

iz katerega bo nastal, upajmo, boljši svet — je najslabše onim, ki se niso odzvali duhu časa.

J. Kvapil je tudi po vojni ohranil neko mejo in mero v režiji. Zanj sta futurizem in espressionizem balast. Temelj vsega v umetnosti je po njegovem prirodnost. Zato Kvapil čelna renaissance, ubranost in klasično linijo. Vse, kar je prebitano, ga žali. Konservativne je — večji zaradi popolne forme žrtvuje samo jezgro.

Najljubše so mu drame, ki v njih prevladujejo lirski prizori. Celu Shakespeareja utede v svojih režijah preobrazil v čiste-ga lirika. A Shakespeare je res pravi lirski pesnik. Umljivo je tedaj, da izmed čeških avtorjev najbolj ceni Šramka. Dejanje njegovih dram je stano v samih nastojev, a nabit tudi z dramskimi kontrasti. Šramek je kultiviran in fin duh, poln nemira in vedno voljan, da se samemu sebi zoperstavi.

J. Kvapil je impresionist v življenju in v umetnosti. Kakša posrečena podrobnost ga kajkrat pripravi do tega, da sprejme tudi slabše delo. Tako je bilo tudi z Josipom Koso-rom. Kvapil je prebral »Požar strasti«.

»Pomirjenje« in »Zeno«, odločil pa se je za uprizoritev tretjega komada. Tu je nase-del: »Zeno« je doživela samo eno predsta-vo. Ugačalo mu je prvo dejanje, ki je nena-vadno močno; zaradi njega je sprejel ko-mad v repertoar. Kako drugače bi bilo, če bi se bil odločil za »Požar strasti« ali »Pomirjenje«! Tudi pozneje, ko so »Požar strasti« uprizorili mnogi nemški, poljski in češki odri, ni popravil svoje napake.

Dejal sem, da je Kvapil lirik, vendar s tem ne trdim, da ne bi imel čuta za monu-

mentalnost, ki pri njem kajkrat prehaja v dekorativnost. Dekorativnost in monumen-talnost se po večini izključujeta, toda Kvapi-lu je uspelo, da ju združi v eno — če ne organsko, pa vsaj navidezno celoto. Ni se še povsem otresel vpliva dunajske secesije. Čudno je, da je baš misel za dekorativnost približal Kvapila Shakespeareju. Skoda, za-kaj Shakespeare ni v ničemer dekorativen; je prevelik arhitekt v svojih tragedijah, da bi uporabil tako lahka in cenena sredstva. Shakespeare gradive osebne notranjosti ven, ne pa obratno. Njegove osebe so živa, zdrava bitja, ki iz svoje lastne krvi in mišice sprej-majo življenjsko silo. Njim je na poti deko-rativnost.

J. Kvapilu mnogo škoduje tudi manira, ki mu ne dopušča, da bi gledal brez očal na pri-rodo. Ni je komedije ali Shakespeareje-vega komada, ki ga ne bi volktril s cvetli-cami in venci. Ti veliki okvirji s cvetjem te privkraj ugodno prenesenijo, če pa se po-navljajo, ovane njih svežost.

Pred nekaj leti je Jaroslav Kvapil zro-žiral v Vinogradskem gledališču Verhaere-novo »Špartansko Heleno«. Nastop Helena je kraeno uspel, pozneje pa je pokvaril pri-zor s tem, da so dvorjanci okrasile Heleno z neskončnimi venci vrtnic. Bila je vsa v cvetju. Taka sredstva so za opero kakor na-lašč, za klasično dramo pa niso.

Vendar so Kvapilove zasluge za češko gledališče velike! Res je — mnogo se je naučil od Nemcev, Angležev, Rusov, od vseh, ki so prišli k njemu. Dovolj je, da omenim imena Reinhardt, Gordon Graigh in Stanislawski. Pri vsem tem pa je Kvapil dokazal, da ima obilo samoniklih za-snov in da je mojster v kombiniranju in

izpopolnjevanju tega, kar se je naučil pri drugih. Vsekakor je Kvapil najizrazitejša osebnost med češkimi režiserji. Ta moja tr-ditev je tem bolj upravičena, ker je za ved-no minila perijoda Hilarjevega eksperimentir-anja. Sam Hugo Hilar je spoznal svojo napako in se počasi vrača k psihologiji in kultiviranju čistega igralskega izraza — namreč govorenja in izgradnje dovršenega dialoga.

Kvapil se čisto zateka k slikovitosti in ko mu še ta ne zadostuje, kliče na pomoč god-bo. Drži se načela R. Wagnerja, da je gleda-lišče sinteza vseh umetnosti. Intonacijo do-se-za z osvetljava. Mojster je v večernih in ponočnih nastojih. Specijalist je (mislim reeno) za vetrove in nevihte, kakor da bi se rodil kje v vetrovni Dalmaciji. Pozna vsa skalo od najgloblje do najtanjšega žvižga. Ume veter dramski potencirati (kakor Reinhardt v prizoru, ko Hamlet čaka na duha svojega očeta) in vam pretrese sluša-telja, da ga kar zamrazi po životu.

Kvapil ima mnogo čuta za razkošje in blešč. Čela kolorit, ljubi pestrost daljnega vzhoda. Je rojen hedonist in erotik, ki je omamljen od lepote sveta. Rešitve išče v varki, hoteč pozabiti kruto stvarnost. Roman-tik je, beži iz sedanjosti v »čarstvo sanj«.

In čudno — on, oboževalec vzhoda, se dr-ži ustaljenih form. V tej razdvojenosti je i-ekati razlog mnogim njegovim protislov-jem. V svojih umetniških zasnovah je i-smel i plah. Ta paradoksa je najbolj očit-en v dejstvu, da kot romantični posvetač nena-vadno pozornost angeličkim in francoskim dramam, pozablja pa, da so živeli in še da-neš žive veliki slovanski pesniki. Vzhod ga

mika, vendar se oklepa zapada, ker so tu vse forme ustaljene in jih je lahko posna-mati.

V zadnjem času se je Kvapil posebno oprijel čeških pisateljev. To je dober znak. Političa in esprejše svoje ljudi, skuša pospešiti razvoj češke drame. Napaka je samo v tem, da za češka dela ni našel svojega lastnega sloga. Kvapil je kozmopolit. Njegova moč je v tem, da je kultiviran, vzgojen. Elek-tik je v najboljšem pomenu te besede.

Tehnični del rubrike urejuje avtomobilski oddelk Vacuum Oil Company, d. d.

Organizacija angleškega avtokluba

Med največje avtomobilske klube sveta spada nedvomno Automobile Association (A. A.) v Londonu. Mi smo sicer navajeni, čitati o fantastičnih številkah le takrat, kadar gre za ameriške razmere, vendar nas organizacija A. A. na Angleškem pouči, da imajo tam institucijo, ki ne zastaja za sličnimi organizacijami v Ameriki.

Automobile Association v Londonu šteje sedaj nad 900.000 članov. V samem uradu kluba dela 500 uradnikov. Klub ima nekoliko oddelkov, od katerih naj navedemo samo nekatere podatke. Registratura vodi vseh 900.000 članov v preglednem seznamu, spreminja njih naslove in daje vsem ostalim oddelkom potrebne informacije o udihi. Drugi oddelki sestavljajo na željo članov načrte za razna potovanja. V dveh minutah je sestavljena vsaka ruta, ki točno navede progo, razmere na cestah in je poleg tega izvrstna zaščitna za vse znamenitosti. Polovni oddelki daje članom na razpolago ne le vse te podatke in potrebne zemljepisne karte, ampak pove tudi natančno, katera cesta se popravila na progi, kakšne ovirke treba napraviti in opozarja na razne druge težave. Zanimivo je, da daje ta oddelk poleg točnih informacij o potovanjih po Angleškem tudi vsa pojasnila za vse države na svetu, tako, da se članom ni treba brigati za druge vodnike.

A. A. ima v vsakem večjem mestu Angleške svoje mestni urad, kar je pa za avtomobiliste najbolj važno, je, da po cestah stalno patrolirajo nameščenci A. A. na motociklih in avtomobilih, ki so dolžni takoj popraviti vsak defekt, ki se zgodi avtomobilistu na cesti. Razen tega pazijo na prometni red, popravljajo kazi po tleh. Na cestah so postavljene telefonske celice, odkoder član A. A. pokliče v službo nezgode ali defekta tako letno patrolo, ki je v najkrajšem času na potrebnem mestu.

Popravljanje defektov na cesti se vrši za člane brezplačno, prav tako ne stanejo informacije in voditi za potovanja nič za plačevanje redne članarine.

Razen te vzorne organizacije na angleških cestah imajo člani A. A. še druge ugodnosti. Poseben pravni oddelk zastopa vse zadeve članov pred oblastmi in sodišči, oddelki za zavarovanja opravljajo vse posle zavarovalnice itd.; skratka ta organizacija nudi svojim članom vse, kar rabijo in zato seveda ni nič čudnega, da se število članov avtomobilistov že bliža milijonu.

Izobrazba civilnih pilotov

Spričo velikega zanimanja in pomena civilne aviatike, o kateri smo že večkrat pisali, smo se odločili spregovoriti nekaj besed o izobrazbi pilotov.

Decim imamo za avtomobile privatne šole, ki imajo predpise o šolskih izpitih, niso storjeni v tem oziru pri nas za zasebne šole, ne nobeni odločilni koraki. Če so važne zakonske določbe za vožnjo po zemlji, so gotovo potrebni točni predpisi tudi za zrakoplovstvo, kajti določbe v vojnem zakonu se sigurno niso mogle ozirati na civilno zrakoplovstvo, ki je bilo pred kratkim in je morda še danes brez posebnega pomena. Treba bi predvsem urediti vprašanje pilotskih šol in izpitov za pilote, ki so za preprečitev nepotrebnih nesreč gotovo vsaj tako važni kakor šolske šole in šolske skušnje.

Te šole bodo začasno vsakek pomembnejše za sportnike kakor za poklicne pilote. Potreba poklicnih pilotov je danes še tako majhna — ne le pri nas, ampak tudi v državah z dobro uvedenim civilnim zrakoplovnim prometom — in izvežbanih pilotov je toliko, da bi trafil čas in denar vsak, ki bi se hotel šolati za poklicnega pilota. Pač pa je računati s tem, da se bo kmalu močno razvilo sportno zrakoplovstvo.

Kako važnega pomena so določbe za civilno zrakoplovstvo in na drugi strani kako drag, težaven in brezuspešen je trud onega, ki se misli šolati za poklicnega civilnega pilota, nam najbolj kaže naslednji načrt zakona o aviatiki, ki ga nameravajo sprejeti v Avstriji. Načrt je skoraj točno posnet po zakonu v Nemčiji.

Motorna letala se delijo v tri razrede, in sicer:

Razred A: enosedežna in dvosedežna letala s hitrostjo do 150 km na uro in s celokupno težo do 1200 kg.

Razred B: eno- ali večsedež. letala s celokupno težo do 2500 kg, v kolikor ne spadajo v razred A.

Razred C: letala s celokupno težo nad 2500 kg.

Razdelitev pilotskih dovoljenj.

Licenca A: daje dovoljenje za voditev letal razreda A, kakor je zgoraj navedeno, toda ne za obrtno (poklicno) prevažanje oseb. Pogoji za polaganje izpita za licenco A: Dokaz, da je kandidat najmanj 30 krat sam vožnil.

Če se polaga izpit na lahkem letalu (teža pod 400 kg), je omejeno dovoljenje samo na lahka letala (A — L).

Licenca B: daje pravico za voditev letal iz razredov A in B tako v privatnem kakor tudi v obrtnem prometu.

Pogoji za polaganje izpita B: a) dokaz, da je kandidat kot drugi vodja prevozil najmanj 15.000 km na letalih razreda B, ali pa kot prvi vodja najmanj 15.000 km na letalih A, kakor tudi da je delal tri mesece v kakih delavnicah za motorje; ali pa b) da je z uspehom dovršil katero državno priznano šolo za prometne letalce. Če kandidat ne reflektira na to, da velja licenca za obrtni promet, je zadosti, če dokaže, da je opravil samo tretjino dela, zahtevanega pod a).

Licenca C: daje pravico za vodstvo letal vseh vrst. Podeljuje se samo posestnikom licence B, ki imajo že najmanj 6 mesecev in ki so prevozili kot vodje večsedežnih letal iz razreda B najmanj 20.000 kilometrov, od tega en del tudi ponoči.

Morda so videti ti predpisi na prvi pogled zelo enostavni. V praksi je pa stvar drugačna. Potreba je v prvi vrsti dobrih živcev in hladne krvi ter seveda tudi trdnega zdravja. To, da si vse to domišljamo, še nič ne pomaga. Potrebno je več zdravniških sprilcev; sami

izpiti so zelo natančni in ostri. Bodoči letalec mora stati z zavezanimi očmi dalj časa na eni nogi — bog ne daj, če se zmaže; potem je vse končano! Pri iztegnjenih rokah v vodoravni legi se ne sme stresti. Da ni omoččen, mora dokazati s tem, da lahko nadaljuje pot brez pogroške, potem ko ga z zavezanimi očmi nekolikokrat zavrtijo. Barvno slepih ne pripuščajo k izpitu.

Sele potem, ko ga na ta način preizkušajo ure in ure, more priti kandidat v letalsko šolo in dobiva potem licenco začenši z A in tako dalje. Toda licenco je treba po preteku gotovega časa obnoviti — dokazati velja, da je tekom določenega termina po prejemu licence (tekem enega leta) poletel vsaj dvajsetkrat skupaj štiri ure.

Seveda stanejo vse te vožnje precejšnje vsote. Vožnja na 15.000 km bi stala n. pr. pri avstrijskih razmerah na pet in pol tisoč šillingov. V to ni vračunana amortizacija, reparature itd.

Letalec, ki je izšel iz vojaške šole, ima najboljše pogoje, da postane pilot pri privatni zrakoplovni družbi. Takih kandidatov je pač dovolj. Za druge je pa šolanje v poklicno svrhu predrago in zaradi velike konkurence bivših vojskih letalcev negotov potizkus, kar pač jasno dokazuje naše vrstice; pomen ima edino takrat, če se kdo misli in če se more baviti z aviatiko kot s sportom. Kot tako pa zrakoplovstvo s svojimi kisrotami prekaša avtomobilizem in vse sline sporte in srečen je oni, ki more plavati v letalu po zraku — če ga ima in če si upa!

Koliko bencina in olja so porabili v Ameriki. Lani so porabili v U. S. A. za pogon avtomobilov, traktorjev in motornih koles za 3 milijone dolarjev bencina in olja za mazanje. Vsekakor lepa vsota!

Amerika in Francija. Kakor so že nekateri pariški listi javili, so nameravali Francozi povišati uvozno carino na avtomobile. S tem hočejo zaščititi domačo industrijo. Povišanje uvozne carine se nanaša v prvi vrsti na ameriške avtomobile in Američani hočejo, v primeru da res pride do zopetnega zvišanja carine na avtomobile, povišati carino za til in čipke, ki se večinoma uvažajo iz Francije, od 90 na 250 %.

Avtomobili iz Jadrja! Za časa svetovne vojne so ameriške ladjedelnice gradile ladje kar na debelo. Lepo število teh ladij sploh ni zapustilo ladjedelnice in po vojni ni bilo kupev. Sedaj je Ford kupil ni manj kakor 2000 ladij od 3000 do 5000 ton in uporablja v svojih tovarnah vse, kar se je dalo porabiti, v prvi vrsti seveda kovino za izdelovanje avtomobilov.

Ruska vlada kupuje traktorje. Njujorški listi poročajo, da je ameriška tovarna Caterpillar Tractor Corporation prejela od ruske vlade naročilo za 1350 traktorjev.

Iz Škofje Loke

Škofjeloški nogometni klub je pričel poslednje dneve zopet s treniranjem na telovadščici za mestno klavniko. Skrbni člani so igrisče popravili. Vse usledine, kotanje in luknje so zasute in prostor vestno izravnali. Na novo je postavljeno lesenje ob golih. Nogometaši prično z rednimi tekmami, čim bo vreme primerno.

Šolska mladina na osnovni šoli v Poljanah nad Škofjo Loko se agilno udeležuje v okviru PRK. Na cvetno nedeljo stopijo otroci pred javnost z odersko glasbo »Sirota Jerica«, ki je pesniško delo Ivana Albrehta, kompozicijsko pa Emila Adamiča. Nastopi pa tudi mešani pevski zbor tamošnjega Kmetijskega bralnega društva z narodnimi pesmimi pod vodstvom učitelja g. Rudolfa Bratoha. Pričetek ob 15. in pol 18. Poplačajte trud dace z obilnim posetom!

Iz Kranja

Himen. Preteklo sredo se je na Brezjah poročil g. Repič Drago, uradnik v »Jugoslovske« in agilen delavec v nacionalnih organizacijah, zlasti v čitalničnem orkestru, z gđ. Mary Fuginovo iz Kranja. Mlademu paru čestitamo!

Opot pri sv. Bernardu, katerega je domači oder uprizoril v četrtki v Narodnem domu že v tretji z velikim uspehom, se bo ponavljal v nedeljo dne 13. t. m. ob 16. uri. Pričetek je točen. Opozarjamo zlasti zunanje goste iz Trčica, Jesenice, Radovljice in drugih krajev Gorenjske na to igro. Zelo uspešno ugodno.

Proda se kompletna

električna naprava

za visoko napetost, 2 briketni preči z bobnjem za sušenje materiala, 2 kotla Steinmüller 202 qm. Informacije daje Jub tovarna barv, d. z o. z., Dol pri Ljubljani.

Ako želite!

damske in moške čevlje, izdelane v najlepših modelih, dobite po solidnih cenah le pri tverdi

I. Sterniša

Jurčičev trg št. 3 (pri čevljarskem mostu)

Najelegantnejša postrežba.

5666

Prvovrstne kovače (Zeugschmiede)

za lopate, sekire iščemo. Dober zaslužek zasiguran.

Vstop takoj pri 'SARTID' tvornica vagona Smederevo

r. Danes zopet koncert v kavarni Narodni dom. Odprto do dvh.

Iz Trčica

Nesreča. Lončarjev Janko je šel v četrtki kakor navadno s svojo učiteljico nemščine na izprehod proti Bistrici tja do Encelsbergerjevih čebelnjakov. Nazaj grede je na travniku malo poskočil in tako nerodno padel, da si je zlomil desno nogo v gležnju. K sreči je bil blizu zdravnik doktor Pavel Pance, ki mu je nogo takoj zasilno obvezal, spremljalo dečka domov, kjer mu je napravil obkladek iz mavca. Janko je ostal v domači oskrbi in bo v enem mesecu zopet lahko telovalil pri Sokolu.

Z Jesenic

Pred ustanovitvijo podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda na Hrušici pri Jesenicah. V soboto zvečer bo ustanovni občni zbor podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda v gostilni Očepek na Hrušici. Zanimanje za to narodno obrambno družbo je na Hrušici izredno veliko, kajti prijavilo je pristop k podružnici že preko sto članov. Po večini železničarjev. Namen podružnice je predvsem ta, da izvede potrebne priprave za ustanovitev otroškega vrta na Hrušici, ker deca v starosti od 3 do 6 let, katere število znaša preko 70, ne more pohajati v otroški vrt na Savo, kamor je eno uro hoda.

Poslovilni večer k vojakom odhajajočim sportnikom. Sportni klub »Bratstvo« na Jesenicah je priredil v sredo zvečer v mali dvorani Sokolskega doma poslovilni večer svojim članom, ki so odšli te dni k vojakom. Sestranka se je udeležila okrog 50 sportnikov. Predsednik kluba g. Lojze Božič je odhajajočim štirim članom izpregovoril v slovo lepe besede in izrazil upanje, da bodo po povratku od vojakov takoj zopet stopili v klubove vrste.

Iz Litije

Poslovanje davčne komisije. V petek se je sestala v prostorih litijske davčne uprave okrajna davčna komisija, ki ji predseduje šef g. Jagodic. Po zapripi članov je prešla komisija takoj na svoj posel.

Duhovniška vest. Šmarni dekan gospod Matej Rihar je dobil na lastno prošnjo dekanijo v Kamniku.

Lunin kolobar smo opazovali v noči od četrtka na petek. Ljudje so gledali ta naravni pojav in sklepali iz njega na spremembo vremena.

Pirhi za Jugoslovensko Matico. Vsa koletna akcija naših litijskih šolarjev se je tudi letos povoljno obnesla in so naši malčki prav pridno nosili svoje prihranke do mu na oltar.

Iz Trbovelj

Pri zadnjem zvočnem filmu »Busterjeve 24 karatne devoyke« se je občinstvo izvrstno bavalo in sprejelo dogodek na platnu s salvasmi smeha. V soboto 12. in nedeljo 13. t. m. bo kino Sokol predvajal veličin berlinske Ufe »Žena na lunu«. Ta film je genialni umotvor režiserja Fritza Langa. Film so snemali polni 2 leti in uživa svetovni sloves. Predvajanje je bil v vseh največjih mestih z velikim uspehom. Tudi pri nas vlada zanj že sedaj veliko zanimanje.

Radioodtajni koncert. Posebnost za Trbovlje bo zopet radijski oddajni koncert, ki se bo vršil jutri, v nedeljo ob 15. v »Društvenem domu«. Na dnevnem redu bodo pevke in glasbene točke, recitacije trboveljskih pesmi gg. inž. Lipužiča, Božičeta in Seliskarja ter predavanja o Trbovljah. Pri prireditvi nastopita moški in mladinski pevski zbor, pri klavirju ga. Voduškova in gđ. Lukanova, na gosli g. Marini ter celotna delavska godba pod vodstvom g. Hudarina. Na programu bodo dela skladateljev: Grieg, Beethoven, Adamič, Pregelj, Rožanc, Križkovski, Vodopivec, Laharnar, Binički, Bach in Verdi. O Trbovljah bosta predavala gg. inž. Rogl in katehet Katej.

Iz Hrastnika

Občni zbor Konzorcija za zgradbo Narodnega doma se je vršil 8. t. m. Konzorcij tvorijo kot redni člani društva: Sokol, Glasbeno društvo in Čitalnica. V poslovni odbor so bili izvoljeni: predsednik

Krapinske Toplice

(poleg Zagreba)

42° C prirodno vroči termalni viri in blato zdravijo revmo, protin, ischias, ženske bolezni itd. V pred- in posezi znatna znižanja cen kakor tudi specialni 20dnevni aranžmaji po pavšalnih cenah Din 1280 (soba, prehrana, kopelji in takse). Avtobusni promet, dobra prehrana, zmerne cene. Začetek seziže 16. aprila. Zahtevajte prospekte!

g. Lojze Hofbauer, podpredsednik g. inž. Persoglio, tajnik g. Milan Mahkota, blagajnik g. Lipe Slokan, odborniški funkciji vršita gg. inž. Silvija Burger in Jože Groznik; za pregledništvo računov pa g. Sentjurčeva.

Razglednice. Agilne članice ženske CMD podružnice v Hrastniku in članstvo CMD na Dolu razprodajajo za velikonočno korespondenco krasne narodne razglednice. Segajte po njih pridno, kajti denar gre za narodno ter dobrodelno stvar. — Danes in v nedeljo bodo prodajale članice CMD in šolske deklice oljke.

Kino. Narodni dom predvaja danes in v nedeljo krasen Ufa film »Sestra Marija«, ki je že v Ljubljani dobil priznanje, da je eden najboljših v letošnji seziji.

Iz Zagorja

Vrnitev rudarskih zastopnikov iz Beograda. Minuli teden so odšli zastopniki rudarjev v Beograd, da intervirajo na odločilnih mestih zaradi nastale krize rudarjev, ker železnice ne sprejemajo premoaga, zaradi česar delo počiva. Koliko časa bo kriza še trajala, se ne ve, dobili so pa zagotovilo, da se bo delalo na to, da rudarji dobe podporo.

Osebnost. Prestavljen je železniški uradnik Ivan Kušar h kontroli dohodkov v Beograd. Priljubljenemu in odličnemu sokolskemu delavcu želimo na novem mestu mnogo uspeha.

Sokolsko gledališče uprizori danes v soboto ob 20. v Sokolskem domu Maeterlinckovega »Zupana Stilmundskega«, dramo v 3. dejanjih. Režija je v rokah g. dr. Slavka Gruma.

Preprečena nesreča. Šolski otroci so se v Toplicah poleg Medije igrali z žogami. Pri igri je 10 letni Berti Hirsčević padla žoga v Medijo ter jo odnesla naprej. Dekletke je letalo za plavajočo žogo po otonem zidu ob Mediji, s katerega je padlo v vodo. Voda je dekle, ki se je pri padcu udarila, odnesla naprej. K sreči je opazil nezgodo mesarski vajenec g. Barliča, ki je dekle rešil iz vode.

Odhod rekrutov. V torek so odšli potrjeni fantje iz zagorske doline k vojaški komandi v Celje, odkoder jih bodo odpravili v službovanje v razne kraje. Nekateri fantje so se pripeljali na okrašenih vozeh v velikem spremstvu, drugi, bližnji, so pa šli peš. Harmonik seveda tudi ni manjkalo. V Toplicah je prišlo med fanti, ki so se vračali od jutranjega vlaka, kamor so spremljali rekrute, in fanti, ki so šli k dopoldanskemu vlaku, do malega pretepa. — V neki gostilni na Lokah so se rekruti ustavili in pili. Prav v tistem času pride ondotni obrtnik P. F. po cigarete. Fantje so ga obstopili in ga silili, da je z njimi izpil en kozarec. Mojštra je gostoljubnost fantov premotila, da je pozabil denarnico na mizi. Ko so fantje že odšli, je čez nekaj časa šele pogrešil svojo denarnico in z njo dva tisoč dinarjev. Odšel je za fanti na postajo, kjer so orožniki izvršili preiskavo, ali denarnice in tisočakov niso našli. — Pa še en dogodek. V rudniški restavraciji so na zadnji večer rekruti in fantje pili ter prepevali poslovilne pesmi. Okrog pol 11. uri ponoči pride neki fant gostilničarja obvestiti, da je opazil na vrhu strehe restavracije nekega moškega za dimnikom. Ker se je domnevalo, da bo kak vlomilec, so obvestili o tem tudi orožništvo. Prišlo se je tekanje okrog poslopja in nočni akrobat je skočil zadaj za hišo precej visoko na tla, kjer ga je sprejelo mnogo zbranih občudovalcev, ki so mu začeli deliti tople priznanice za njegove vratonolne vaje na strehi. Fanta, katerega so potem spoznali, ker je enake vaje že poizkušal pri nekem drugem gostilničarju v Toplicah, so naznaili orožništvu, ki bo ugotovilo namen njegove akrobatike.

Pri revmatičnih, protinastih in živčnih bolečinah

nevraigijah in trganju v udih, posledici prehlada, pri onemoglosti udov, rekonvalescenci po težkih boleznih nudi vdrgavanje bolečih udov, v trdovratnih slučajih močna dolgotrajna masaža s pristnim

DIANA

francoskim žganjem

naгло olajšanje trpljenja, bolečine se hitro omilijo in končno povsem ponehajo. Krvotok se ojači, koža se bodri k zdravemu delovanju in splošno dobro počutje se dvigne.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših trgovinah.

Cena mali steklenici Din 10.—, srednje veliki 26, a veliki 52 Din.

Pazite na ime »DIANA« in čuvajte se ničvrednih potvorb!

Ce slučajno ne bi dobili v lekarni ali drogeriji »DIANA« francoskega žganja, pa pošljite 50 Din in dobili boste z obratno pošto 5 malih steklenic iz glavnega skladišča za Jugoslavijo: Jugofarmacija d. d., Zagreb.

Iz Novega mesta

Tristota predstava Šentjakobčanov bo danes v Novem mestu. Gostoval bo v naši čitalnični dvorani Šentjakobski gledališki oder iz Ljubljane z izvrstno veseligr »Rečna kakor cerkvena miša«. Kakor smo izvedeli, bodo igrali Šentjakobčani z lastno scenarijo, katero prinesejo s seboj iz Ljubljane. Igra je vlezabavna in jo je imenovala ljubljanska kritika najboljšo vojno komedijo. Vabljeni! Vstopnice se dobe v trgovini g. Koširja na Glavnem trgu.

Iz šoštanja

Podružnica kmetijske družbe priredi v nedeljo 13. t. m. po jutranji maši v dvorani šoštanskega kina predavanje o razvoju kmetijstva. Predavanje bo spremljal film, ki bo neznorno prikazoval vse stopnje v razvoju kmetijstva od vsega početka do najmodernejših poljedelskih strojev. K zanimivemu predavanju je vstop prost.

Iz Ljutomera

Sejem. ki se je vršil v torek 8. t. m. je bil slab. Prodajalcev mnogo, kupev malo. Trgovci, kramarji in gostilničarji tožijo, da tako slabega prometa že dolgo ni bilo. Druga leta je bil ta pomladni sejem vedno živahen in zaslužek je bilo na vseh straneh.

V globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naša predobra mamica, stara mama, oziroma sestra, gospa

Jakobina Pejcha roj. Novak

dne 10. t. m. po kratkem, mučnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, v 75. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil na cvetno nedeljo, dne 13. t. m., ob 8. uri iz Loke na Zusem.

Loka pri Zusmu, dne 10. aprila 1930.

Globoko žalujoči ostali.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je moj dragi soprog, gospod

Mato Strković

po mukopolni bolezni, previden s svetotajstvi danes dne 11. aprila ob 11/2 uri popoldne preminul.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v nedeljo dne 13. aprila ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice, Stara pot 2.

Ljubljana, dne 11. aprila 1930.

Žalujoča soproga:
Fani Strković.

Iz življenja in sveta

Nova afganska vlada

Novi kralj Nadir Kan je sestavil vlado zmernega napredka. Člani vlade so deloma v uniformah, deloma v meščanskem kroju, vsi pa imajo fese kot znak reakcije, ki naj ovira prehitre reforme bivšega kralja Amanulaha.

Roman justičnega umora

Spletka, kakršne bi se ne bil sramoval niti sam mojster intrig Shakespearejev Jago

Mehiško državno sodišče se je nedavno bavilo z revizijo nekega procesa, ki je pred 30 leti stal življenje dvoje mladih ljudi zaradi izredno posrečene, do najmanjših podrobnosti premišljene spletke nedavno umrlega bogataša Mazatasa. Ta je v svoji oporoki določil, da se državnemu sodišču predloži njegov dnevnik, ki bo razsvetlil zamotano zadevo pred 30 leti obsojenega Španca Cocheza.

L. 1900. je namreč isto sodišče obsodilo na smrtno ječo mladega Španca zavoljo špijonaže v prid neki sedanjí državi. Iz Mazatasovega dnevnika in iz sodnih spisov si je sodišče ustvarilo popolnoma jasno sliko te zadeve in v ponovnem postopanju oprostil Cocheza vsake krivde, kar pa slednjemu ne bo pomagalo, ker je že po treh letih zapora umrl v grozljivih mehiških ječah.

José Mazatas je bil premožen farmar v okolici glavnega mesta in je kot varuh upravljal tudi znatno imetje svoje mladoletne nečakinje Margarete Lupe.

Da bi se polastil še njenega bogastva, je Mazatas sklenil, da se poroči z deklico, brž ko bo postala polnoletna. V njeno bližino in pustil nobenega mladega moškega in ji je bil neprestano za petami. Kljub temu nadzorstvu pa se je deklica seznanila z mladim sedemdesetletnim Antonio Cochezom ter se skrivaj sestajala z njim. Mazatas je prišel na sled tej ljubezni in sklenil je spraviti s pota svojega srečnejšega tekmečka na ta ali oni način.

Služaj je hotel, da so iz pisarne mehiškega generalnega štaba izginile važne listine in Mazatas je napravil brezimeni ovadbo, da se je v kritičnem času potikal okoli poslopja generalnega štaba njegov tekmeček pri Margareti mladi Antonio. Sodišče je mladeniča takoj zaprl. V kritičnem času pa je imel mladi Cochez ljubavni sestanek z Margareto in Mazatas, ki je vedel zanj, je računal pravilno, da se Španec kot kavalir ne bo upal izdati, kje je bil dotičnega dneva. Ker osumljenec ni mogel dokazati svojega alibija, da ne bi škodoval dobremu glasu svoje izvoljenke, se je njegov položaj izdatno poslabšal. O tem je izvedela tudi Margareta, da si je Mazatas na vse načine prikrival, v kaki nevarnosti je Antonio. Devojka se je takoj odločila, da nastopi kot razbremenilna priča v prid svojemu ljubincu. Toda spletkarski Mazatas ji je to že v naprej obrezoval uspešni na prav satanski način.

Podkupil je dve ženski, ki naj bi na sodišču izjavili, da je bil Cochez v kritičnem času pri njih. Ena izmed njih je nastopila takoj in skoro razbremenila Cocheza, toda čez dva dni je Mazatas poslal še drugo, ki je z enako izpovedbo popolnoma ovrgla pričevanje prve. Sodišče zdaj ni verjelo niti eni niti drugi. Svest si uspeha je podli stric sedaj dovolil Margareti, da izda pred sodiščem svojo skrivnost. Seveda se je sodišče Margareti samo smejalo in njeno pričevanje je bilo brez vrednosti. Cochez je bil obsojen na do smrtno ječo in je po treh letih umrl.

Pozdravite

velikonočne praznike v lepih naših novih oblekah in površnikih. Izberite pri nas lepo perilo, kravate, nogavice itd. — Sino še vedno najcenejši

Drago Schwab, Ljubljana

Grške jubilejne znamke

Ka znamkah so slike grških junakov iz dobe osvobodjenja. Zgoraj levo: Grof Kapodistrias; desno: admiral Miaulis; spodaj desno: pesnik Ferraios; levo: patriot Korais.

René Bizet:

Nevesta

Zame ni večjega užitka, nego je tišči, ki ga občutim, ko pridem v kakšno neznano mesto; šele tam me obide čustvo polne sproščenosti in pokorščine svoji domišljiji; hodim na slepo srečo po ulicah, nočem vedeti za gostilno, ki ji bom gost, ne vprašam nikogar ničesar. Okušam slastni občutek izgubljenosti, občutek, da sem podoban tistim otrokom, ki se ne bojijo zmagati, da sem podoben tistim, ki čakajo na doživljaj za vsakim oglom.

In obide me tudi trenutek, ko sem sit romantičnosti in ko potrebujem miru. Tedaj se napotim do kakšne dobre gostilne, kjer se ustavim, premišljujoč, da jo zapustim, ko sem jo komaj dobro pogledal, že naslednjega dne, da obnovim svoja romanja, če me ne bo noben slučaj ustavil v samostojni ječi. Vedno upam, da se bo nekaj zgodilo, nekaj, kar bi moglo preobrniti moje enolično življenje in me napraviti junaka kakšne komedije ali drame!

V takšnem duševnem razpoloženju sem vstopil v svojo sobo, v hotelu Beffroi v Tournaiu; dostavljam, da me je na mojem romanju po mirni, še pre-

mirni prestolici Hainanta obšla meiana holija. Drobni deček je šel, stolpi ogromne katedrale so bili v megli kakor stebri, ki podpirajo nizko nebo in bleščeče se ceste so odsevale slabotne luči, ki so stale tam, kakor da stražijo mrtvece.

Neka natakarka si je dala molče opravke okoli mene, star vratar je šepal prinesel mojo skromno prtljago; malo sem se opravi in že je odbila ura obeda.

Velika jedilnica, tapcirana z arabskimi skrinami preprogami; natakarkarji s posrebnimi obrazi. Bil sem edini gost in sem se vsedel k neki mizi. Sredi dvorane je bila velika miza, pripravljena za kakšnih dvajset oseb.

Vprašal sem tiho upravitelja:

»Ali bo kakšen banket?«

»Ne, gospod, poročna pojedina.«

In zdelo se je, da bo ta pojedina nekaj veselega v tem turobnem ozračju. Tako, sem si mislil, vsaj ne bom sam in se bom zabaval s tem, da bom opazoval obraze svatov. Nisem dolgo čakal, ko je vstopil počasno precej majhen spreved: svatje v prazničnih oblekah, v ostalem nič manj smešni nego kakšni svatje, ki bi jih videl v Parizu, par otrok in potem novorojenčka.

deklica pa je tudi začela hirati in postala žrtev ostudne spletke svojega strica, ki je za njo podedoval ogromno imetje.

Po tridesetih letih je sedaj prišla na dan žaloigra in zlobna intriga, kakršne morda še ni videl svet.

Zakaj ni lastovic

oziroma zakaj jih je vedno manj? Tako se vprašujemo tudi pri nas in ne vemo pravega odgovora.

Kakor vse ptice, imajo tudi lastovice v naši dobi napredne in moderne kulture svoje križe in težave. Nekoč na lastovinah bogate vasi so skoro prazne in staro in mlado zaman čaka na povratek ljubkih in koristnih ptic. Zato pa so se pomnožili komarji v doslej neznanem obsegu. Ali se ni število komarjev pomnožilo baš zaradi tega, ker se število lastovic vedno bolj krči? To je na žalost resnično. Ravnovesje v prirodi se je znatno premaknilo in zaslug, da je prišlo tako daleč, ima samo človek.

O vzrokih izumiranja lastovic, o posledicah in o skrbi ohranitve lastovičjega rodu moreš čitati zanimiva izvajanja v tedenski reviji »Življenje in svet.«

Furmoto Ali-Metal

specijalno angleško čistilo za žlahtne kovinske predmete, brez kislin in strupov daje krasen sijaj in preprečuje oksidiranje.

Glavno zastopstvo: M. GREGOVIČ & Co., Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1-1.

S Zeppelin v Ameriko

Dr. Eckener je izjavil zastopnikom newyorškega tiska, da bo že ob koncu t. l. posloval redni zrakoplovni promet med Ameriko in Evropo. Vzdrževali ga bodo štirje zrakoplovi, od katerih se dva gradita v Friedrichshafnu, dva pa v Zedinjenih državah. Potovanje v zrakoplovu bo sicer dvakrat dražje nego s parnikom, a vendar bo nova zračna proga resen tekmeček za oceanske plovilce. Saj bo trajalo potovanje iz Amerike v Evropo samo 2 in v nasprotni smeri, iz Evrope v Ameriko, 3 dni. Razliko povzroča stalni zapadni veter nad oceanom. Razen tega bodo nosili v Ameriki zgrajeni zrakoplovi po 5 letal in bodo imeli prostore za nadaljnjih pet letal. Na ta način lahko dohitijo potnik zrakoplov sredi oceana ali pa ga zapusti nekoliko ur pred koncem potovanja. Vse to zopet skrajša za pot-

Nemška policija pri telovadbi

Učenci policijske šole v Brandenburgju so vajbajo za pomladanske tekme. Slika nam kaže moštverski skok v ršino preko konja počez.

vanje potrebno število nr. Kot evropsko izhodišče za zrakoplove je določena Sevilla na Španskem, ameriško pa bo Baltimore.

Pariški zverinjak

Mesto Pariz nima 15 milijonov frankov, ki bi bili potrebni za izpolnitev in preureditev njegovega, po vojni hud prizadetega zverinjaka Jardin des Plantes. Država prispeva letno samo 300.000 frankov. Če ne bi bilo zasebnih dobrotnikov, bi trpeli prebivalci zverinjaka stalno lakoto. Samo trije sloni stanejo upravo po 12.000 frankov na leto, saj dobijo dnevno po 30 kg krme, več kilogramov korenja in banan. Koliko pa stanejo rozine, pomaranče, vkuhan sadij in mleko za opice, jajca, krompir in kruh za ptice ter meso in mast za roparske živali! Toda prehranjevalni stroški so malenkostni na pram cenam živali samih, ki so po vojni narastle za 10 do 20 krat. Mlad lev stane zdaj do 20, žirafa do 100 in slon celo do 150 tisoč frankov. Jardin des Plantes bi moral nujno dopolniti svoje zbirke. Izgubil je marsikatero drago žival. Vsi pariški otroci na primer ob jokujejo zabavno opico Boubou. Trpe la je na želodcu in ji je bila predpisana lahka hrana: korenje, banane, sveže mleko. Vendar je opica poginila. V njenem želodcu so našli slamo: na ti hem je žrla Boubou lastno posteljo in ta požrešnost je povzročila smrt. Profesor Bourdelles, ravnatelj zoološkega vrta, mlo prosi javnost, naj po svojih močeh pomaga ublažiti sedanjo ostro krizo.

Edina ptica, ki razločuje spol človeka

Izmed vseh eksotičnih ptic, ki jih opaziš v kletkah naših ptičjih ljubiteljev je papiga najzanimivejša, ker je po svoji inteligenci in raznih sposobnostih izjema v ptičjem kraljestvu.

Človek jih kroti predvsem zaradi njihove izredne inteligence. Papiga je menda edina ptica, ki razloči svojega gospodarja od drugih ljudi. Papiga, ki se nedolžno igra s svojim gospodarjem, utegne tujemu človeku mirno odgrizniti uho. Se več. Papige kajkrat razločujejo spol človeka in se spodobno vedejo samo nasproti spolu, ki jim je priku pen. Pri mnogih vrstah papig je težko spoznati spol, zato ga zlasti pri velikih papigah doženeš tako, da opazuješ, kako se vedejo, če se jim približuje moški ali ženska.

O vsem tem in o drugih zanimivostih iz življenja papig, kakor tudi o tako zvani »boleznj papig« (psittakosis), ki se prenaša na človeka, govori članek »Nekaj o papigah« v tedenski številki ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet.« (Mesečna naročnina samo Din 8).

Gandhijev naslednik

Abas Tjibadži (desno), bivši sodnik v mestu Barodi, ki ga je Gandhi imenoval za svojega naslednika v vodstvu nacionalnega protiangliškega gibanja za primer, da bi Angleži zaprli dosedanjega voditelja.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Sobota, 12. aprila

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borza, reprodukcijska glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 17: Koncert radio-orkestra. — 18: Propagandno predavanje o Dalmaciji. — 18.30: Nemščina. — 19: Delavska ura. — 19.30: S. Lavrenčič: Šolska telovadba. — 20: Prenos koncerta iz Beograda. Vmes poročila.

Nedelja, 13. aprila

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Pasijske igre v Oberammergau. — 10.30: Kaj se učimo od češkoslovaškega kmetilstva. — 10.50: Tedenski pregled političnih dogodkov. — 11: Koncert radio-orkestra. Vmes poje speve g. Drago Žagar. — 15: Prenos iz Trbovelj. — 17: Škofjeloška pasionska igra. — 20: Pevski koncert akademskega cerkvenega zbora. — 20.45: Poljoča žaga (prof. Noč). — 21.15: Schubertov večer (radio-orkester). — 22: Napoved časa in poročila.

Beograd 9: Prenos iz saborne cerkve. — 10.30: Reprodukcijska glasba. — 12.30: Koncert radio-kvarteta. — 16: Ciganska glasba in petje. — 17.30: Godba na harmoniko. — 18: Koncert tamburaškega zbora. — 20: Koncert orkestra mandolin. — 21: Hrvatske narodne pesmi. — 21.45: Pevski koncert. — ZAGREB 11: Prenos slavnostnega koncerta. — 17: Koncert Schubertove glasbe. — 20.35: Koncert komorne glasbe. — Lahka godba. — PRAGA 14.30: Prenos opere iz gledališča. — 18.05: Iz klasičnih oper. — 20: Koncert poljske glasbe. — 22.15: Lahka godba. — BRNO 15: Prenos opere iz gledališča. — 18.05: Arie in pesmi. — 20: Prenos vsega programa iz Prage. — VARSAVA 15.20: Verdijev »Requiem«. — 17.40: Koncert godbe na pihala. — 20.15: Koncert orkestra in solistov. — Lahka godba. — BERLIN 16.30: Popoldanski koncert. — 18.20: Lahka godba. — 20.30: Cvetna nedelja. — Godba za ples. — FRANKFURT 17: Koncert iz Stuttgarta. — 19.30: Klavirski koncert. — 20.30: Prenos programa iz Berlina. — 22: Godba za ples. — LANGENBERG 16.30: Koncert pevškega zbora. — 20: Orkestralni in klavirski koncert. — Nočni koncert. — Komorna glasba. — STUTTGART 15.30: Popoldanski koncert. — 19.30: Koncert iz Frankfurt. — 20.30: Prenos iz Berlina. — Lahka godba. — BUDIMPEŠTA 12.25: Orkestralni koncert. — 17.15: Koncert voljaške godbe. — 20.35: Koncert solistov. — 22.25: Ciganska godba. — LONDON 21.15: Religiozni program. — RIM 13.15: Koncert kvinteta. — 17.30: Vokalni in instrumentalni koncert. — 21.00: Operetni večer.

Najbolše, najtrajnejše, zato najcenejše

13

Emerson Houghi:

MOŽJE

Roman

XXXIII. POGLAVJE

Ognjeni meč

Treba je bilo rešiti vprašanje prehrane. Zato sem se drugo jutro odpravil na razgledovanje po najini novi pokrajini, da vidim, katera izmed njenih sredstev bi nama utegnili koristiti. V najinem gorskem potečku so bi le postrvi in dasi nisva imela ne trnkov ne vrvice, se mi je vendar posrečilo, da sem jih nekaj nagnal pod kamne in ujel z roko. Opazil sem tudi, da zori obilo malin in da bi bilo moči iz skorje nekih dreves pripraviti pijačo, ki bi bila vsaj zdravilna, če že ne prijetnega okusa. Živalskih sledov je bilo nič koliko; videl sem nekaj antilop in zdelo se mi je, da bi na golih rebreh nedaleč od naju utegnile živeti gorske ovce. Nobena izmed teh manjših živali nama ni obetala toliko koristi kakor bivol, pač pa naju je sleherna stala toliko in toliko dragocenega streljiva. Potresel sem možniček s svinčenkami, ki mi je visel za pasom, in videl, kako je bil lehak. Imela sva komaj še dva tucata krogel. Še z dvakrat tolikšnim številom strela bi se bil malokateri lovec zarekel za tucat glav velikih zveri.

Gledal sem okoli sebe, išoč rdeče cedre, da bi si napravil lok. Pregledoval sem vrbovo grmovje, češ, kako si narežem puščice, ter prebiral kremenove iveri na bregu potoka, da bi dobil kaj pripravega za konice. Vkljub vsem težavam sem se zavedal, da tu lahko nekaj časa počivava in da se bova vsekako preživela. Nato bo seveda treba hiteti na jug!

A spet se je usoda poigrala z nama in prečrtala najine račune. Ko sem se vračal v najin tabor, sem zaman gledal, kdaj mi pride Ellen naproti. Videl sem, da leži v senci malega indijanskega šotora. »Ranjeni ste!« sem vzkliknil. »Kaj se je zgodilo?«

»Moja noga!« je rekla. »Mislim, da sem si jo zlomila!« Ni se mogla spraviti pokoncu.

Komaj diha je mi je razložila svojo neizgodo. Ko je stopala po kamenitem bregu potoka, ji je bilo spodrsnilo, in ko je padla naprej, se je njena v mokasin obuta noga ujela v ozko razpoko med dvema skalama, tako da je ni mogla osvoboditi. Bolelo jo je kar neznosno. Njene oči so bile polne solz.

Tako sem moral nenadoma postati ranecelnik. Kar moči nežno sem pregledal nogo. Bila je otekla in naglo menjavala barvo. Čeprav se je branila — vem, da je bolelo mene bolj kakor njo — sem ji okrenil nogo v členku in se prepričal, da je vsaj ta v redu. A glej nesrečo! Rahlo škrtanje v manjših kosteh tik pod nartom mi je izdalo zlom.

»Ellen,« sem rekel, »tukaj je noga zlomljena — dve koščici sta proč, se mi vidi.«

Z vzkrikom, v katerem sta se družila strah in bol, se je zgrudila na svojo bivoljo kožo.

»Kaj nama je storiti?« je zamrmrala. »Pohabljeni bom! Zdej ne bom mogla hoditi — to je najin pogin!«

»O ne,« sem dejal, »vse se bo popravilo. Čez nekaj časa vobče ne boste vedeli, da se vam je kaj zgodilo.« Tako sva hrabrila drug drugega.

Vse dopoldne sem ji oblival golo nožico z vodo, tako da sta vnetje in bolečina kmalu ponehali. Nato sem poiskal nekaj primernih kosov drevesne skorje in ji po vseh pravih umetnostih obvezal nogo; s tem sem ohranil kosti v pravem položaju in priroda v svoji prijaznosti je res zacelila rano tako, da ni pustila niti najmanjšega sledu.

Ko sem jo videl toli onemoglo in trpečo, potrebujočo vseh svojih moči — kako naj bi bil zdaj našel pogum in ji povedal skrivnost, ki je nisem smel utajiti? Kako sem ji mogel prizadejati gorje, še huje od telesne bolečine? Vsako jutro sem ji rekel: Če ji bo danes bolje, ji povem zastran Grace Sheratonove; pravico ima, da to zve. A kakor hitro sem zagledal njen obraz, mi beseda ni šla več z jezika. Sleherno jutro je položila zraven sebe bel kamenček na kup.

Kmalu se ji je nabralo sedem.

»John Cowles, prinesite mi moje ženitovanjsko pismo in pisalo,« mi je rekla tisto jutro. »Danes moram pripisati k svojemu podpisu novo črko.« Smehljal se je storila tako in mi s svetlo ljubeznijo pogledala v obraz. Da je bil tisti košček oglja žareč ogenj in da mi je pisala z njim na golo srce, mi ne bi bila mogla prizadejati huje bolečine.

Vse navadne dolžnosti najinega življenja so zdaj slonele na meni. Moral sem loviti, skrbeti v taborišču za red, kuhati in nabirati kurivo; zato sem moral prebiti mnogo časa daleč od nje. Vneto sem pregledoval dolinico in z navdušenjem spoznal, kako nama je njena priroda naklonjena. V malih kotlinah sem lovil zajce. Napravil sem si lok in nekaj puščic in z njimi pogosto ustrelil kako neumno gos; v koških, ki sem jih delal iz drevesne skorje, sem nosil domov maline, ki so zdaj ravno zorele. Poizkušal sem tudi s koreninami in gomolkami, ki sem jih nabiral, a brez posebnega uspeha. Kdaj pa kdaj sem pobral tudi kako gobo, da nama je služila za hrano. Prinašal sem ji cvetlice zgodnje jeseni, zakaj sneg na gorah je lezel vse globlje in globlje. Čez dva meseca naju je morala zalotiti zima.

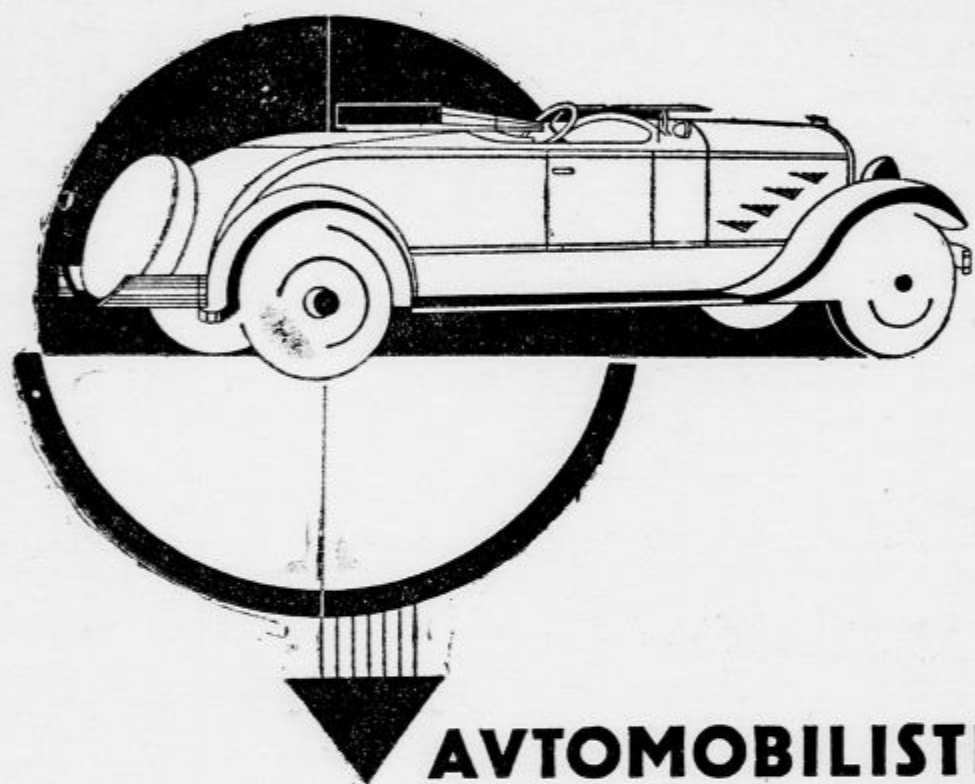
Spet je po malem rasel kupček belih kamenčkov ob njeni strani. Črka za črko se je pojavljala na najini listini njen podpis. Njeno krstno ime je bilo že napisano — in še globlje je bilo vdolbeno v moje srce. Peti teden me je spet poklicala, naj ji prinesem oglje, in začrtala poslednjo črko svojega krstnega imena.

»Glejte,« je rekla, »moje deklško ime je že popolno: E-l-l-e-n.« Z gledal sem se vanjo, držeč njene roke v svojih.

»Ellen!« sem šepnil. »To že popolnoma zadošča v podpis, zakaj vi ste edina Ellen na vsem svetu.« A ona je nežno odrinila mojo roko in dejala: »Počakajte!«

Prosila me je, naj ji urežem kako vejo, da si napravi iz nje bergljo, zakaj komaj je čakala, da bi spet hodila. In res je začela hoditi, čeprav se je z ranjeno nožico le malo opirala ob tla. S pomočjo berglje je šepala vsak dan delj, me gledala, kadar sem lovil postrvi, mi pomagala, kadar sem nabiral maline, ter z menoj odirala divjačino, ki sem jo prinašal v tabor.

CHRYSLER PRAVI

AVTOMOBILISTI
lahko še več zahtevajo za svoj denar.

Večji tempo in živahniji moment polaska pri diranju po najpomembnejših ulicah vsemesta. Motor z vrtnčastim tokom, ki preide iz navadnega tempa v 100 km. tempo v direktnem teku.

Ugodnejša vožnja, večja moč in vztrajnost-hitrejša vožnja po slabih in strmih cestah.

Večje sposobnosti pri pasiranju ovinkov v hitrem tempu. Paralelne vzmeti so nameščene v posebnih gumjastih ležiščih ki so pritrjene na kolesa in katera ni treba stalno mazati.

Še lažji za vožnjo. Pogonska kolesa z redkimi zobci se upravljajo nenavadno lahko in preprosto. Večji komfort. Široka prostorna karoserija. Večja varnost. Hidravlične notranje čeljustne zavore, ki delujejo absolutno sigurno pri vsakem vremenu.

Chrysler pravi: Avtomobilisti imajo lahko avto z vsemi temi lastnostmi po zelo nizki ceni. Chrysler 66. Njegove sposobnosti presenetijo vse one, ki že vedo kaj lahko Chrysler producira. Oglejte si ga in ga preizkusite.

Oglejte si takoj Chryslerja 66 pri najbližjem zastopniku.

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA KRALJEVINO JUGOSLAVIJO

W. H. SMYTH-CENTRALA BEOGRAD, MILOŠA VELIKOV 23

PODRUŽNICA ZAGREB, AMRUŠEVA 4

ZASTOPSTVA: American Motors Ltd., Dunajska c. 9, Ljubljana;

American Import Co., Aleksandrova c. 6, Maribor; Anton Bremec, Celje.

Chrysler 66. Stiričlin-

derski 'Plymouth'

Dobite lahko avtomobil vsake vrste proti odplačevanju na obroke.

Trstje

za strope

izdelujem z najmodernejšimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni.

Jos. R. Puh, Ljubljana
Gradaška ul. 22. Tel. 2513

ČOLČNI KAMNI?

Splošni lekarni »K. SPASITELJ«
Praga II.
Trpela sem tri leta na živčnih kamnih, ter nisem vedela nobenega izhoda, da se rešim teh strašnih bolezni. Zahvaljujoč se slučajno, sem čitala v »Hrvat. listu« javno zahvalo neke pacientke čaja »The Salvat« ter sem ga takoj naročila in že po uporabi prve skatljice občutila naglo spremeno, ker so namreč bolečine popolnoma prenehale. Sama se nadalje uporabljam taj »The Salvat«, a ga takisto priporočam vsem, ki se trpe na žilodolnih kamnih. Sprejmite mojo srčno zahvalo. 4643 VOCLN, dne 10. februarja 1930. SOFIJA PAJTL.

Zahtevajte zanimivo brošuro o žilodolnih kamnih, ki vam jo pošlje začetni zastopnik in edini razpošiljatelj za Jugoslavijo lekarna pri »Sokolice G. PROCHE, BRCKO«.

SALVAT-THÉ!

Proti alkoholu

preparat berlinskega lekarnarja Franka je edino sredstvo za zdravlje in povsem neškodljivo. Z njegovo pomočjo zamorete odvaditi tudi pijančevanje, ne da bi oni o tem kaj vedeli. Polno zahval izleženih. Cena 220.— Din. 5028 Razpošilja glavni zastopnik za Jugoslavijo N. POPOVIĆ, Beograd, Kolarčeva 7.

Naročajte

„Našo dobo“

Suha drva in premog
nudi trdka
J. Pogačnik, Bohoričeva ul.
246. Telefon 2030

Pokrajinske razglednice
po Vaši ali ali negativu.
v prislu fotografiji izse-
tovi do 20.000 a o v n o
tvoznice kart Brata Smuc.
Ljubljana. Wolfova ul. 12
Zahtevajte ponudbe in ce-
niki!

RAZGLAS

Mag. št. 12956/30.

5757

Po predpisih novega zakona o zaščiti avtorske pravice, obhvaljenega dne 25. januarja 1930 v Urad. listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 24, si morajo vsa društva, ki prirejajo gledališke igre naših kot tudi inozemskih avtorjev, pred vpriporitvijo izposlovati zato potrebno dovoljenje za uprizoritev z navedbo imena avtorja in originalnega naslova igre, katera se namerava uprizoriti.

Nadalje morajo vsa pevška društva, kinopodjetja, bart, hoteli, restavracije, gostilne, kjer se izvaja petje ali godba s piskalnimi ali godalnimi instrumenti, v katerih se vrše simfonični koncerti, kjer nastopa vojaška, mestna, sokolska, gasilska, rudniška ali druge civilne godbe, sakonski orkestri, jazz-band, tamburaška ali ciganska godba, kjer se uporablja glasovir, harmonij, gosli, orkestrion, pianolo ali drugi glasbeni instrumenti prijaviti pred izvedbo programa svoj repertoar in izposlovati avtorjevo dovoljenje za dovolitev izvajanja.

Po naročilu kr. banske uprave opozarjamo vse zgoraj navedene korporacije, društva itd., da morajo v izogib kazenskih posledic § 48 in sledečih cit. zakona zaprositi pred izvedbo za dovoljenje in sicer za dravsko banovino od polnomočnega zastopnika avtorskih pravic gosp. Tavčarja Cirila, Grajska planota 1, Ljubljana.

MESTNO NAČELSTVO V LJUBLJANI,
dne 9. aprila 1930.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočustvovanja ob smrti naše nepozabne mame, stare mame in tašče, gospe

Amalije Baloh

posestnice

izrekamo tem potom svojo najpristranejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo preč. gospodu župniku v p. Ivanu Vrhovniku, vsem sosedom, prijateljicam in prijateljem za mnogobrojne izraze sočustvovanja in obilno udeležbo na njeni zadnji poti.

Ljubljana, dne 11. aprila 1930.

Žalujejo ostali

VALENTINA COLARIČ roj. MATHIAN javlja v svojem, kakor tudi v imenu svojega nedoletnega sina Martina, da je njihov najboljši, nadvse ljubljani soprog in zlati oče, gospod

Martin Colarič

major v pok., odlikovan z redom sv. Save IV. razreda

danes zjutraj ob 5.15 Bogu udano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 13. aprila 1930 ob 4. uri pop. od doma žalosti, Dunajska cesta 14, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi truplo v rodbinski grobnici k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 11. aprila 1930.

Mestni pogrebni zavod 5760

Bres posebnega naznanila
Občina Ljubljana

ZVEZA SLOVENSkih VOJAKOV IZ SVETOVNE VOJNE nazna-
nja pretresujočo vest, da je Vsemogočni poklical k sebi gospoda

Martin Colariča

našega soustanovitelja, častnega predsednika, majorja v p., odlikovane-
nega z redom sv. Save IV. razreda

danes zjutraj ob 5.15. uri.

Pogreb nepozabnega tovariša bo v nedeljo, 13. t. m. ob 4. uri popoldne z Dunajske ceste št 14 na pokopališče k Sv. Križu.

Bodi blagemu pokojniku, ki si je pridobil za Zvezo nevenljivih zaslug, časten in hvaležen spomin.

Ljubljana, dne 11. aprila 1930.

ODBOR.